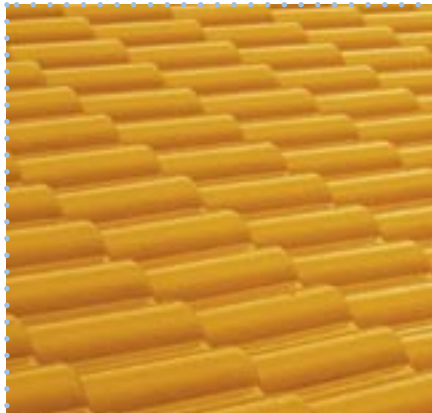
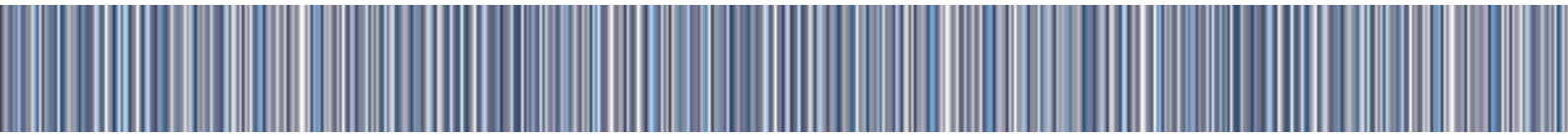


Ericsson Nikola Tesla d.d.

2003
Godišnje izvješće



5 Sadržaj.

6 Dioničko društvo Ericsson Nikola Tesla:

.:Idemo dalje putem poslovne izvrsnosti **9**

14 Ocjena poslovanja u 2003. godini::

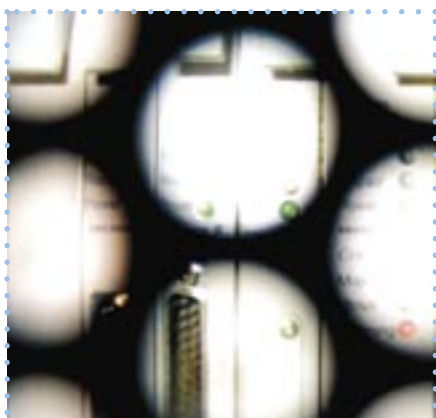
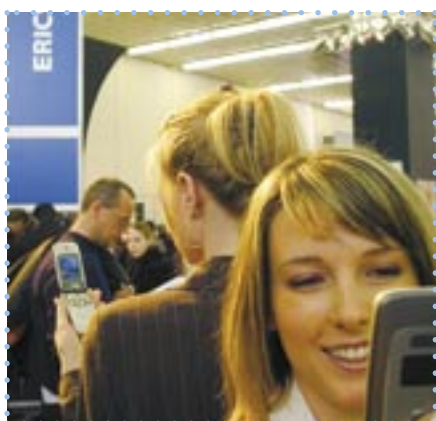
.:Najvažniji financijski pokazatelji poslovanja u 2003. godini **18**

21 Dobar, bolji, Ericsson Nikola Tesla::

.::Financijska izvješća za godinu zaključenu 31. prosinca 2003. godine zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora **26**

- Profil Društva **27**
- Izvješće ovlaštenog revizora **30**
- Račun dobiti i gubitka društva Ericsson Nikola Tesla **31**
- Bilanca društva Ericsson Nikola Tesla **32**
- Izvješće o novčanom toku društva Ericsson Nikola Tesla **34**
- Izvješće o promjenama glavnice društva Ericsson Nikola Tesla **36**
- Bilješke uz financijska izvješća **37**





Dioničko društvo Ericsson Nikola Tesla:

*Proizvodnja »znanja«
Kompetentni, kreativni i motivirani stručnjaci
Društveno odgovorna kompanija*

Dioničko društvo Ericsson Nikola Tesla:

::Današnji Ericsson Nikola Tesla (ETK) svoje korijene vuče iz poduzeća »Nikola Tesla« osnovanog 1949. godine. Kompanija se tijekom godina uspješno prilagođavala novim tehnologijama i načinima poslovanja na telekomunikacijskom tržištu pa je tijekom svih tih godina bila najveći specijalizirani isporučitelj telekomunikacijske opreme u Srednjoj i Istočnoj Europi. Dugogodišnji poslovni uspjesi kompanije rezultat su zajedničkoga rada, zalaganja, znanja, stručnosti i iskustva svih sadašnjih i bivših zaposlenika.

Ericssonovi sustavi proizvode se u Hrvatskoj od 1953. godine kada je tadašnje poduzeće »Nikola Tesla« s LM Ericssonom potpisalo prvi licencni ugovor. Partnerski odnos te dvije tvrtke dobio je novu dimenziju 13. svibnja 1995. godine kada je Ericsson postao najveći pojedinačni vlasnik tada osnovanog Dioničkog društva Ericsson Nikola Tesla. Ime kompanije spoj je imena dvaju velikana – Nikole Tesle, velikoga znanstvenika i izumitelja svjetskoga glasa i Larsa Magnusa Ericssona, osnivača i prvog vlasnika Ericssona. Danas je Ericsson vlasnik 49,07% dionica, mali dioničari imaju 48,73% udjela, Hrvatski fond za privatizaciju posjeduje 0,88% dionica, a 1,32% je vlastitih dionica.

U svojoj misiji Ericsson Nikola Tesla naglašava da želi razumjeti potrebe kupaca, otvoriti im nove prilike za poslovanje i ponuditi im komunikacijska rješenja brže i bolje od ma kojega takmaca na tržištu te biti najbolji partner za softverska rješenja i usluge na internom Ericssonovu tržištu. Time će Ericsson Nikola Tesla osigurati dobit i prosperitet za svoje dioničare.

Vrhunska cjelovita komunikacijska rješenja

Kompanija se tijekom godina, od kada je u sastavu korporacije Ericsson, potpuno transformirala i postala moderna tvrtka koja u prvome redu »proizvodi« znanje – razvija softver i usluge te isporučuje cjelovita komunikacijska rješenja za globalne operatore fiksne i mobilne telefonije te velike poslovne korisnike diljem svijeta. U potpunosti je okrenuta novome svijetu komunikacija koji karakteriziraju rješenja i usluge za mobilni Internet te višeuslužne komunikacijske mreže. Kao sastavni dio korporacije kompanija svojim kupcima nudi kompletnu Ericssonovu listu telekomunikacijskih proizvoda, rješenja i usluga.

U okviru Ericssona kompanija pripada tržišnoj jedinici Srednja Europa.

Tvrtka uspješno posluje tijekom svih godina svoga postojanja i prema rezultatima spada u sam vrh hrvatskoga gospodarstva. Ericsson Nikola Tesla nositelj je certifikata »Prepoznat po izvrsnosti« (*Recognized for Excellence*) od 2003. godine. Kompaniji je taj certifikat kao prvoj hrvatskoj kompaniji i prvoj kompaniji koja djeluje u Ericssonovoj grupaciji dodijelila Europska zaklada za upravljanje kvalitetom.

Proizvodnja »znanja«



Intelektualni kapital – najveća vrijednost

Ericsson Nikola Tesla zapošljava nešto više od tisuću stručnjaka. Intelektualni kapital predstavlja najveću vrijednost kompanije. Više od 80% zaposlenika ima visoku stručnu spremu, pretežno u području elektrotehnike, a među njima je 8% magistara i doktora znanosti. Snaga stručnog tima Ericssona Nikole Tesle ogleda se u ravnoteži iskustva i mladenačkoga pobjedničkog duha. U ukupnom broju zaposlenih, žene sudjeluju sa 30%, a među njima znatan broj čine žene na rukovodećim mjestima, što ukazuje na visoku svijest o ravnopravnosti spolova.

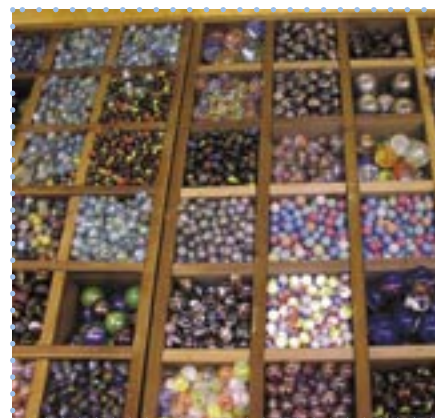
Zahvaljujući visokim kompetencijama stručnjaka koje se kontinuirano nadopunjuju, njihovoj kreativnosti te načinu rada i u najzahtjevnijim situacijama Ericsson Nikola Tesla je osnažio i proširio svoje odgovornosti. Tijekom 2003. godine kompanija se dokazala kao jaki ekspertni centar za cjelovita komunikacijska rješenja i usluge na razini Srednje Europe i u tom području ima status jednoga od tri centra izvrsnosti u tržišnoj jedinici Europa, Srednji istok i Afrika. Danas, uz tržište Hrvatske, kompanija ima odgovornost za više desetaka zemalja u regijama Europe, Srednjega istoka, Srednje Azije i Afrike.

Aktivna uloga u izgradnji moderne i napredne Hrvatske

Ericsson Nikola Tesla već duži niz godina, uz svoju lidersku ulogu u informacijsko–komunikacijskim tehnologijama, aktivno sudjeluje u stvaranju nove ekonomije i prosperiteta u Hrvatskoj. Kompanija smatra svojom dužnošću poticati pozitivne društveno–ekonomske promjene, te inicirati takve aktivnosti koje će stvoriti preduvjete za prosperitet i povećanje životnog standarda u Hrvatskoj. Zaposliti mlade, kreativne i školovane ljude, osigurati im visokovrijedne poslovne prilike, stvoriti ugodno radno okruženje i omogućiti im ispunjenje profesionalnih težnji ovdje u Hrvatskoj, neki su od prioritarnih zadataka kompanije Ericsson Nikola Tesla.

*Kompetentni, kreativni i
motivirani stručnjaci*

*Društveno odgovorna
kompanija*





*Obraćanje Ake Enella, predsjednika
Ericssona Nikole Tesle d.d.,
dioničarima*



*..Idemo dalje putem poslovne izvrsnosti
55 godina uspješnoga poslovanja
Nositelj certifikata »Prepoznat po izvrsnosti«
Ostvareni poslovni ciljevi*



.:Idemo dalje putem poslovne izvrsnosti

::Ericsson Nikola Tesla zaključio je još jednu u dugačkom nizu uspješnih poslovnih godina – 54. za redom. Usprkos nemirnom i problematičnom okruženju u svjetskoj telekomunikacijskoj industriji, bila je to godina u kojoj smo zadržali prethodno dosegnutu razinu poslovanja, a Europska zaklada za upravljanje kvalitetom svojim je certifikatom »Prepoznat po izvrsnosti« potvrdila da Ericsson Nikola Tesla kontinuirano teži prema izvrsnosti u svim aktivnostima, da već godinama ostvaruje izvrsne poslovne rezultate te da stoga zaslužuje članstvo u malobrojnoj grupi europskih tvrtki s tim certifikatom.

55 godina uspješnoga poslovanja

U prošlogodišnjoj poruci dioničarima naglasio sam da je naš cilj u 2003. ostati u društvu najboljih, a to znači biti prepoznat kao efikasna i uspješna kompanija, kao najbolji poslovni partner i isporučitelj komunikacijskih rješenja u zemlji i inozemstvu, kao najbolji poslodavac kojemu su zaposlenici najveća vrijednost te kao lokalni i regionalni lider na području mobilnoga Interneta. Ponosan sam na to što smo, bez obzira na sve poteškoće, ostvarili naše zacrtane ciljeve. Dobro poslovanje Ericssona Nikole Tesle u 2003. godini temelji se na ispunjenju naših prioriternih aktivnosti, a to su, kao i prethodnih godina, bili smanjenje troškova i povećanje efikasnosti te aktivnosti na razvoju kompetencija i sustavni rad na svim našim tržištima.

Koja su glavna postignuća kompanije u 2003. godini?

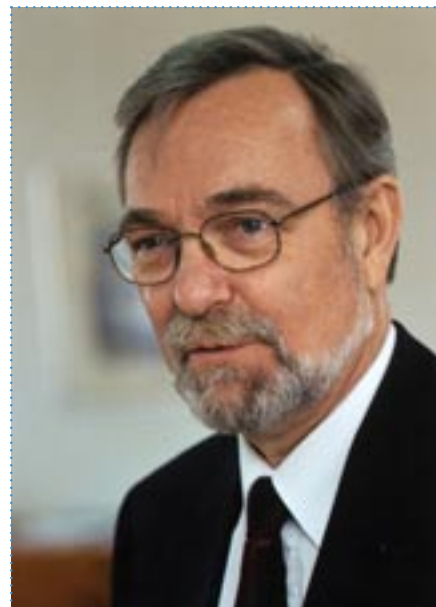
Kompanija Ericsson Nikola Tesla d.d. imala je 2003. u usporedbi s prethodnom godinom sljedeće rezultate:

- stabilnu razinu neto prodaje
- manje knjiženih narudžbi, što je u skladu s predviđanjem
- niže troškove poslovanja
- veću dobit prije oporezivanja, što je bolje od plana i to zbog promjena u valutnom tečaju, a rezultat poslovanja je slabiji u usporedbi s godinom 2002.
- pozitivan novčani tok već petu godinu uzastopce
- bolje rezultate Dijaloga (tj. anketiranja zaposlenika); peta po redu godišnja anketa pokazala je stalni trend poboljšavanja na svim područjima, indeks davanja ovlasti porastao je za četiri jedinice, a indeks ljudskog kapitala za 41 jedinicu.

Ovaj ukupni zadovoljavajući rezultat velikim se dijelom temelji na ranijim aktivnostima, tj. programima poboljšavanja u razdoblju od 1999. do 2002., te na intenzivnim naporima u prodaji i na smanjivanju troškova.

Ericsson Nikola Tesla je kao Ericssonov regionalni i globalni centar za kompetencije ojačao tijekom godine, uglavnom zbog svojih kompetencija i načina rada u hitnim situacijama:

- Mobility World Center je nastavio svoje aktivnosti s još više pridruženih partnera i s većim brojem novorazvijenih mobilnih aplikacija.
- Institut za telekomunikacije osigurao je dugoročne poslove od Ericssonovog korporacijskog Centra za istraživanje i razvoj.



Åke Enell, predsjednik Ericssona Nikole Tesle d.d.

- Centri za komunikacijska rješenja i podršku prodaji, Centri izvrsnosti dobili su tijekom godine dodatne odgovornosti i poslove unutar grupacije Ericsson.
- Globalni Centar za isporuku usluga za izradu i integraciju softvera ostao je u ETK, usprkos znatnim smanjivanjima u Ericssonu.

U 2003. godini dostojno smo obilježili dvije važne obljetnice – 60 godina od smrti velikoga znanstvenika Nikole Tesle te 50 godina od potpisivanja prvoga licencnog ugovora između LM Ericssona i »Nikole Tesle«. Ujedno, bila je to godina nagrada i priznanja, ETK je primio Zlatnu plaketu i Zlatnu kunu kao najuspješnija velika kompanija u Zagrebu i Hrvatskoj. Kompanija je 2003. dobila i priznanje Prepoznat po izvrsnosti koju dodjeljuje Europska zaklada za upravljanje kvalitetom, i to kao prva kompanija unutar Ericssona i prva kompanija u Hrvatskoj. Priznanje Europske zaklade za upravljanje kvalitetom iziskuje kontinuirano praćenje utemeljenih poboljšanja na svim područjima poslovanja i u poslovnim rezultatima tijekom dužeg razdoblja (5 godina).

*Nositelj certifikata
»Prepoznat po izvrsnosti«*

Vrlo važna aktivnost u 2003. bilo je uvrštavanje dionica Ericssona Nikole Tesle u Kotaciju javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi, što je u skladu s hrvatskim zakonima. U poslovnom pogledu najvažnija je bila naša prva narudžba za isporuku elektroničkoga sustava upravljanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s kojom smo probili led na novom području važnom za kompaniju.

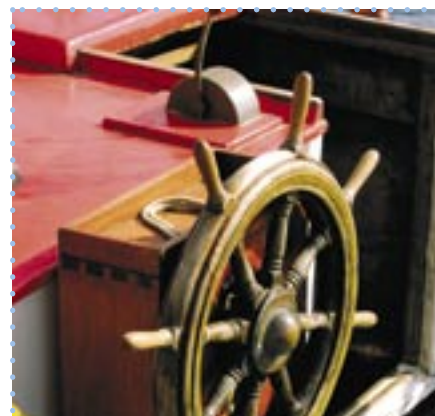
Prioritetne aktivnosti

Najvažnija područja tijekom 2003. godine ista su kao i ona prethodnih godina, dakle:

- Financije, s naglaskom na novčanom toku, financiranju kupaca i optimizaciji troškova.
- Upravljanje ljudskim potencijalima i organizacija s trajnim naglaskom na razvoju/stjecanju kompetencija potrebnih u budućnosti i restrukturiranju, nadalje na upravljanju koje se temelji na rezultatima te na pojačanim aktivnostima/izobrazbi u svrhu stalnoga poboljšavanja profesionalnih, poslovnih i ljudskih kompetencija svih zaposlenika. U žarištu je također bio postupak planiranja menadžmenta kako bi se još više razvile liderske vještine menadžera i potencijalnih kandidata, uz podršku kompanijskog Centra za prepoznavanje budućih menadžera i njihovom odgovarajućom izobrazbom.
- Poslovanje, s ponovnim usredotočenjem na hrvatsko tržište i jakim usredotočenjem na izvozna tržišta.
- Imidž, s vrlo jakim usredotočenjem na marketinšku komunikaciju i sve medije. Sudjelovali smo na različitim izložbama, u Hrvatskoj i u inozemstvu, u diskusijama za okruglim stolom te u različitim Vladinim inicijativama. Kompanija je svojim udjelom u pozitivnim inicijativama u društvenoj zajednici potvrdila svoju misiju društveno odgovornoga poduzetnika, odnosno dobrog građanina koji aktivno sudjeluje u stvaranju preduvjeta za boljitak Hrvatske.

Poslovni je rezultat u skladu s ciljevima

Neto prodaja je s 1404 milijuna kuna na istoj razini kao i godine 2002.; najveće je naše tržište Hrvatska, slijede Rusija, Švedska, Crna Gora, Bjelorusija te Bosna i Hercegovina. Broj knjiženih narudžbi se smanjio,



Ostvareni poslovni ciljevi

čak i više no što smo predvidjeli, i to zbog nekoliko otkazanih narudžbi na izvoznim tržištima. Razinu knjiženih narudžbi od 1108 milijuna kuna treba usporediti s razinom od 1640 milijuna kuna 2002. Novčani je tok pozitivan (+148 milijuna kuna) već petu godinu uzastopce.

Dobit prije oporezivanja bolja je no što smo predvidjeli, vidimo porast sa 168 milijuna kuna u 2002. na 202 milijuna kuna, a poslovni je rezultat u usporedbi s godinom 2002. slabiji. Povećanje dobiti treba pripisati pozitivnim tečajnim promjenama.

Ukupni troškovi poslovanja, prodajni i administrativni troškovi smanjeni su za 10%. Naš je cilj bio puno zahtjevniji, no zbog nekih neplaniranih troškova završili smo sa smanjenjem od 10%.

Najvažnije u poslovanju bilo je potpisivanje ugovora za isporuku sustava elektroničkoga upravljanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, uz to potpisali smo veći broj manjih i srednjih ugovora s novim kupcima u Rusiji, što je dobra osnovica za daljnje povećanje obujma poslovanja. Još jedna svijetla točka je obujam poslovanja sa susjednim zemljama, Bosnom i Hercegovinom te Crnom Gorom.

Ljudi su naša najveća vrijednost

Broj zaposlenika smanjio se sa 1109 na 1020, 119 zaposlenika je otišlo iz kompanije, a 30 je onih koji su počeli raditi, bilo da su se vratili s odsluženja vojnog roka bilo da su novi zaposlenici.

Ljudi su otišli izdvajanjem organizacijskih jedinica, kao tehnološki višak ili sporazumno. Profil kompetencija pokazuje da 80% zaposlenika ima fakultetsku diplomu. Više od 400 zaposlenika mlađe je od 32 godine i ovo im je prvo zaposlenje. Omjer između žena i muškaraca jest 30% prema 70%.

U kompaniji njegujemo pobjednički duh i kulturu rada usmjerenu na rezultate te takav način ponašanja koji vodi ka poslovnom uspjehu, kao što su želja za pobjedom, predanost uspjehu kupca, timski rad koji stvara dodanu vrijednost i omogućuje kreativnost u hitnim situacijama.

Stalno smo usredotočeni na povećanje cjelokupnih mogućnosti organizacije i zaposlenika te ih mjerimo kako bismo stvorili vrijednost za kupce, a prema tomu i za dioničare. Jedan među tim mjernim alatima je anketa za zaposlenike – Dijalog. Prema rezultatima Dijaloga za 2003. naša je kompanija najbolja u klasi u svojem industrijskom okruženju.

Spadamo među najbolje poslodavce u Hrvatskoj; svojim zaposlenicima osiguravamo dobro radno okruženje, mogućnost napredovanja u karijeri i konkurentne mogućnosti zarađivanja. Trenutačno je 169 naših zaposlenika na poslijediplomskom studiju.

Predstojeći izazovi

Godina 2004. bit će još jedna godina izazova; očekujemo kontinuirano smanjivanje investicija (kapitalnih izdataka kupaca, kapitalnih investicija), a suočit ćemo se s novim diskusijama i pregovorima s korporacijom Ericsson koja je sad u procesu sažimanja svojih temeljnih poslovnih aktivnosti te koncentracije i smanjivanja, što će se odraziti na naše aktivnosti dizajniranja i integracije sustava.



Prema tomu, nastaviti ćemo naše:

- programe aktivnosti kako bismo osigurali svoj položaj u Ericssonu i proširili svoju poslovnu platformu;
- prilagodbe novoj situaciji, smanjivanje troškova, optimiranje ljudskih potencijala i programe povećanja efikasnosti.

Naše će prioritetne aktivnosti u 2004. godini biti i nadalje razvoj kompetencija za budući rad, s ciljanim investiranjem u ljude kao našom najvećom vrijednosti, a nastaviti ćemo svoju jaku orijentaciju na hrvatsko i izvozno tržište. Cilj nam je da budemo izabrani dobavljač informacijsko-komunikacijske tehnologije u Hrvatskoj te na izvoznim tržištima. Još jedan prioritet jest optimizacija troškova i povećanje efikasnosti, i tu ćemo nastaviti naša nastojanja; moguća aktivnost je i da prodamo ili iznajmimo neiskorišten prostor.

Sažetak

Iza nas je 2003., godina brojnih pozitivnih rezultata usprkos nižem obujmu knjiženih narudžbi i slabijem poslovnom prihodu. U ovoj godini, u kojoj obilježavamo 55. rođendan kompanije, našli smo se pred novim izazovima. Izgledi za 2004. su zahtjevno poslovno okruženje puno izazova, s obujmom poslovanja koji treba postići na brojnim područjima. Naši su ciljevi za 2004. raspodijeljeni na financije, kupce, proizvodnost i efikasnost, konkurentnost i inovativnost, te na zaposlenike.

Svi su nam ciljevi ambiciozni i teški, no mi ćemo se potpuno posvetiti njihovom ostvarenju i za to imamo nadahnuća.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je kompanija s izvrsnim ljudskim potencijalom i željom za pobjedom.



A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Åke Enell'.

Åke Enell, predsjednik
Ericssona Nikole Tesle d.d.



*Obraćanje Larsa Jakobssona,
direktora Podrške poslovanju – Financija
Ericssona Nikole Tesle d.d.,
dioničarima*



*Ocjena poslovanja u 2003. godini::
Stvaranje dobiti i pozitivnoga novčanog toka
Učinkovito korištenje sredstava
Upravljanje rizicima*

Ocjena poslovanja u 2003. godini::

::Tijekom 2003. godine kompanija Ericsson Nikola Tesla uspjela je ostvariti svoje najvažnije financijske ciljeve – stvaranje dobiti i pozitivnoga novčanog toka. To je ujedno bila i godina uvođenja novih financijskih alata u područje upravljanja rizicima u deviznom poslovanju.

Ciljevi rasta

Ericsson Nikola Tesla je ispunio svoj glavni cilj vezan uz rast u okviru mogućnosti regionalnoga financijskog okruženja. Što se tiče dobavljača, tijekom 2003. godine smanjena je ukupna prekapacitiranost u telekomunikacijskom sektoru jer su dobavljači organizacijom svoga poslovanja utjecali na stabilizaciju ulaganja većine operatora. Osim operatora, postoje još dva važna segmenta na koja se moramo usredotočiti kako bismo ostvarili svoje ciljeve rasta: segment poslovnih sustava i državni sektor.

Otprilike početkom novoga tisućljeća na području telekomunikacija došlo je do tada nezapamćenoga uzleta. Činilo se da je pomak prema 3G tehnologiji nagovijestio skori ulazak u svijet unosnih podatkovnih komunikacija, ali ubrzo nakon toga rast je grubo prekinut i cijelu je industriju zahvatio val razočaranja. U jednako teškoj situaciji našla su se sva tržišta, ali ne i ona na kojima posluje Ericsson Nikola Tesla. Ta tržišta nikada nisu iskusila tako brz i snažan rast kao gospodarstva u eurozoni, SAD-u ili Japanu. Međutim, stope prodora na ta tržišta te prosječan prihod po korisniku fiksnog i mobilnog telefona, iako na početku nisu bili na razini ostvarenoj na najrazvijenijim tržištima, pokazali su tendenciju postojanog, mada nešto sporijeg, rasta. Glavni pokretač danas nije rast kapaciteta s ciljem pridobivanja većeg broja pretplatnika, već proširenje kapaciteta mreže kako bi se svakom pretplatniku mogao ponuditi što veći raspon usluga iz područja ISDN-a i širokopoljnih mreža u fiksnoj telefoniji te različite vrste usluga koje koriste GPRS, kao na primjer MMS.

S obzirom da se očekuje i daljnje povećanje zahtjeva krajnjih korisnika, ovaj će trend neizbježno djelovati na daljnje poticanje ulaganja. Isto tako u regiji će se uskoro početi primjenjivati 3G tehnologija, koja se pokazala profitabilnom unatoč nekim pretjerano pesimističnim predviđanjima – Slovenija je prva koja je s njenom primjenom već počela.

Na području poslovnih sustava, primjećuje se povećana potražnja za ulaganjima u informacijsko-komunikacijsku tehnologiju, što je utjecalo na povećanje poslovnog udjela kompanije na tom području tijekom 2003. godine. U budućnosti će se to područje naći u žarištu nastojanja za postizanjem još boljih rezultata. Ugovor potpisan s Ministarstvom zdravstva pokazao je našu opredijeljenost i stručnost u razvoju i isporuci softverskih aplikacija najviše tehnološke razine uz naznaku daljnjeg jačanja tržišne pozicije i mogućnosti rasta.

Stvaranje dobiti i pozitivnoga novčanog toka



Lars Jakobsson, direktor
Podrške poslovanju – Financija
Ericssona Nikole Tesle d.d.

Cilj stvaranja visoke razine vlastitih gotovinskih sredstava uveli smo u kompanijsko upravljanje financijama kasnih devedesetih, ponajprije kao odgovor na tadašnje loše kreditne mogućnosti na financijskom tržištu, a s namjerom osiguravanja slobode u donošenju vlastitih, samostalnih poslovnih odluka. Taj cilj smo i ovaj put uspješno ostvarili.

Naša likvidnost (uključujući kratkoročna financijska sredstva) povećana je tijekom godine za 148 milijuna kuna i to gotovo isključivo kroz poslovne aktivnosti. To, na primjer, znači da su sredstva vezana uz smanjenje temeljnog kapitala, isplaćena dioničarima u siječnju 2004. godine (100 kuna po dionici ili ukupno 133 milijuna kuna), stvorena tijekom poslovne godine, a da to nije oslabilo financijski položaj kompanije.

Postoji cijeli niz razloga zbog kojih je naš novčani tok bio tako dobar. Istaknut ćemo neke od njih i to one najvažnije:

1. Ostvareni rezultati su bolji od očekivanih jer smo marže uspjeli održati na odgovarajućoj razini, a troškove pod strogom kontrolom.
2. Stopu naplate smo temeljito nadzirali i njome upravljali.
3. S kupcima i financijskim institucijama uspjeli smo razviti financijske programe koji su doveli do neuobičajeno visoke razine sklopljenih gotovinskih poslova.
4. Tijekom 2003. godine jedna od glavnih aktivnosti odnosila se na problematiku deviznih rizika s ciljem osiguranja vrijednosti likvidnih sredstava. Ta je aktivnost uključivala zaštitu od rizika, zamjenu dolara u eure te upravljanje sredstvima. Iako je dolar doživio puno veći pad tijekom 2003. u odnosu na 2002. godinu, može se govoriti o pozitivnim učincima tečajnih razlika u usporedbi s velikim gubicima u 2002. godini. To se može pripisati dugotrajnoj suradnji s partnerima lokalnih financijskih institucija koja je urodila uvođenjem spomenutih alata za potrebe korporacijskih jedinica, što se pokazalo korisnim za sve uključene strane.

Učinkovito korištenje sredstava

Obrtaj kapitala

U Ericssonu Nikoli Tesli postoji snažno usmjerenje na što učinkovitije korištenje sredstava. Područja usmjerenja, uz postavljene ciljeve, su sljedeća:

1. U upravljanju zalihama, naš je dugoročni cilj sada postavljen na razinu manju od 20 dana. Taj je cilj ostvaren tijekom godine.
2. Naplatu potraživanja od kupaca treba ostvariti u roku od 90 dana, uključujući sve potencijalne programe financiranja. Cilj još nije ostvaren, ali bi nam to trebali omogućiti novi kontrolni mehanizmi koje uvodimo. Kompanija je inicirala nove načine financiranja kupaca preko agencija za financiranje izvoznih poslova uz minimalan kreditni rizik te kroz poslovne banke od kojih očekujemo ponudu novih rješenja za ispunjavanje naših potreba.
3. U pregovorima s dobavljačima, postavili smo zahtjev za ostvarenje još boljih uvjeta. Što se tiče naših plaćanja, i dalje uspijevamo ostvariti rok plaćanja do 60 dana. Također koristimo jaku likvidnost kako bismo dobavljačima ponudili kraće rokove plaćanja ako su nam spremni odobriti popust. U cilju osiguranja boljih uvjeta i kvalitetnijih usluga dobavljača, centralizirali smo jedinicu za nabavu.



Financijski rezultati poslovanja

Financijski ciljevi i izgledi za 2003. g. bili su u skladu s prethodno objavljenim izjavama za javnost:

- knjižene narudžbe smanjene su za 32%
- prihodi od prodaje zadržani su na stabilnoj razini
- ostvaren je pozitivan novčani tok u iznosu od 148 milijuna kuna
- povrat od prodaje prije oporezivanja iznosio je 14,4%, a postavljeni cilj bio je 10%.

2003
Godišnje izvješće

Izgledi

Iako naša industrija i dalje predstavlja jednu od najdinamičnijih gospodarskih grana, pretjeranoj euforiji nema mjesta. Godina 2004. bit će još teža, a izazovi još veći. Naše neizvršene narudžbe početkom 2004. godine na nižoj su razini u usporedbi s istim razdobljem prošle godine, rast tržišta još uvijek nije dosegao očekivanu razinu, a krajnji korisnici troše na telekomunikacijske usluge manje nego što se očekivalo. Oštra konkurencija oko tržišnih udjela, visoki troškovi ulaganja, niže cijene dionica i još uvijek nerazriješeno pitanje golemih troškova za licencne naknade, težak su teret za telekomunikacijsku industriju.

Kompanija će, međutim, svoje snage usmjeriti na dobivanje novih poslova na području poslovnih sustava te u državnom sektoru – u segmentu poslovanja u kojemu se u nekoliko narednih godina očekuju velika ulaganja u informacijsko–komunikacijsku tehnologiju, na lokalnoj i na regionalnoj razini. Isto tako čvrsto vjerujemo da će započeti ulaganja u 3G koja će u godinama koje dolaze doprinijeti vraćanju našeg poslovanja na uzlaznu liniju.

Sve što je spomenuto, bez obzira na ishod, potaknut će poduzetnički duh u našoj kompaniji na zadovoljenje potreba kupaca, dioničara, zaposlenika i šire društvene zajednice. U potpunosti smo se posvetili razvoju i jačanju timskog rada u cijeloj organizaciji jer će nam to pomoći u svladavanju svih prepreka koje stoje na putu ostvarenja poslovnih ciljeva.

Upravljanje rizicima



Lars Jakobsson, direktor
Podrške poslovanju – Financija
Ericssona Nikole Tesle d.d.



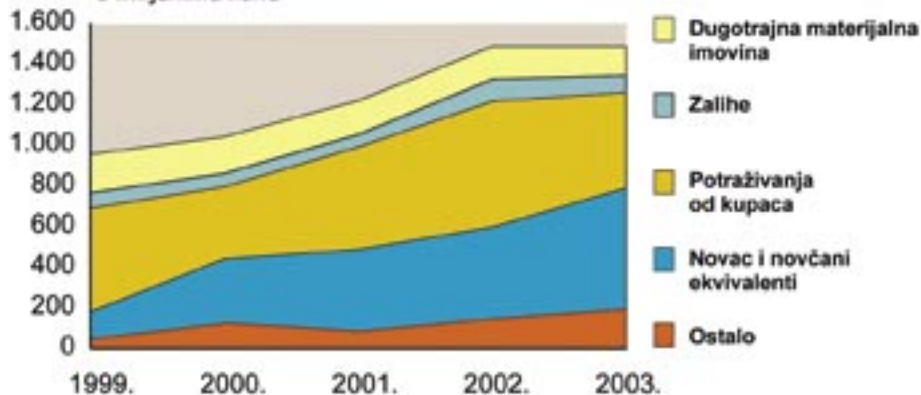
...:Najvažniji financijski pokazatelji poslovanja u 2003. godini

.:NAJVAŽNIJI FINACIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA U 2003. GODINI

2003
Godišnje izvješće

Aktiva

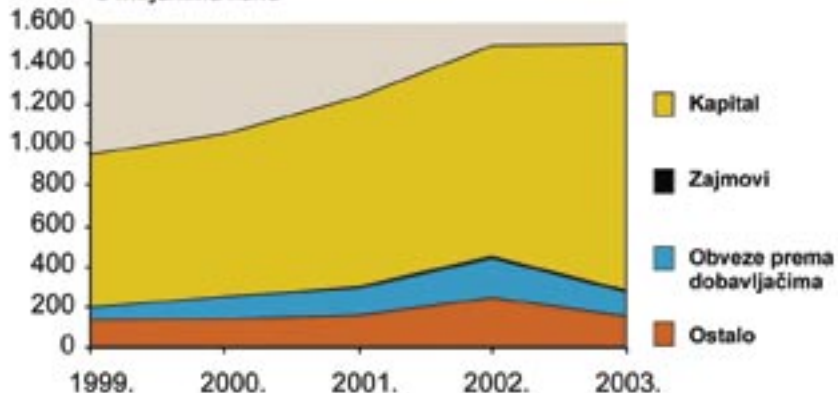
u milijunima kuna



Aktiva	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Dugotrajna materijalna imovina	190,35	175,37	177,19	168,36	148,85
Zalihe	72,77	60,00	41,06	102,93	74,42
Potraživanja od kupaca	511,89	356,86	516,58	610,53	472,95
Novac i novčani ekvivalenti	115,80	317,37	393,56	441,47	589,9
Ostalo	61,91	125,81	91,31	159,76	199,36
UKUPNO	952,72	1.035,41	1.219,70	1.483,05	1.485,48

Pasiva

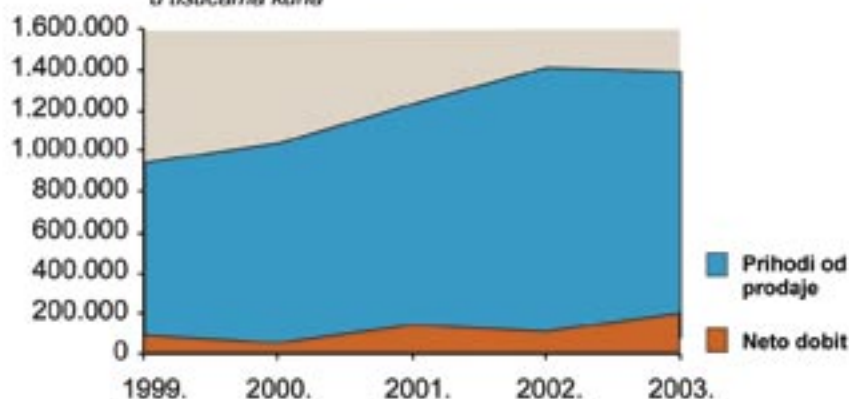
u milijunima kuna



Pasiva	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Kapital	738,40	785,67	931,05	1.042,69	1.209,20
Zajmovi	4,70	4,41	8,44	7,50	7,21
Obveze prema dobavljačima	74,44	119,11	106,26	186,80	121,68
Ostalo	135,18	126,22	173,95	246,06	147,39
UKUPNO	952,72	1.035,41	1.219,70	1.483,05	1.485,48

Prihodi od prodaje i neto dobit

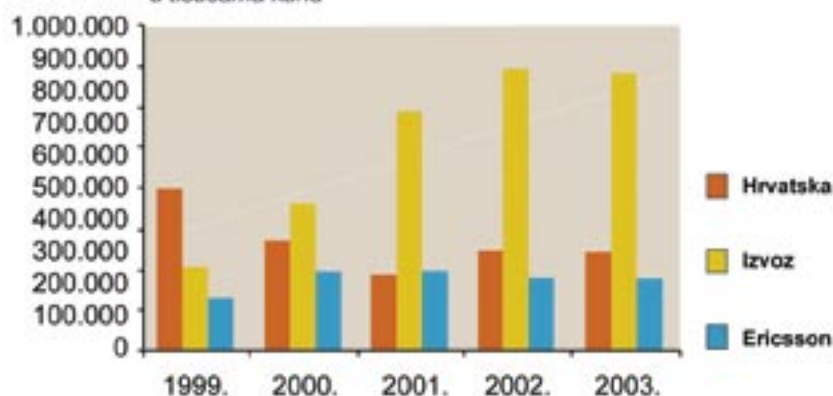
u tisućama kuna



	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Prihodi od prodaje	944.536	1.038.589	1.238.177	1.414.135	1.404.016
Neto dobit	94.173	61.070	175.908	130.032	184.904

Prihodi od prodaje po tržištu

u tisućama kuna

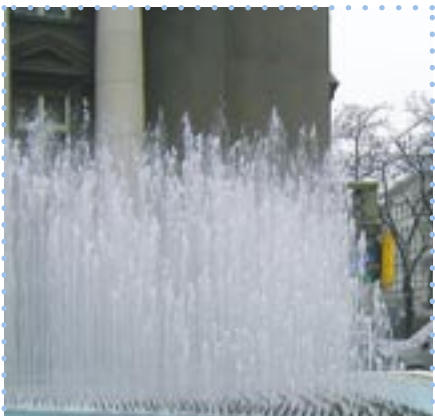


Tržište	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Hrvatska	509.455	339.114	242.495	312.947	313.642
Izvoz	269.081	453.475	746.682	870.065	866.005
Ericsson	166.000	246.000	249.000	231.123	224.369

Najveća tržišta ETK u 2003. godini



Hrvatska	313
Rusija	273
Švedska	224
Bosna	126
Bjelorusija	152
Crna Gora	168
Kazahstan	42
Ukrajina	28
Ostali	78
	1404



Dobar, bolji, Ericsson Nikola Tesla:::
Promjena načina razmišljanja
Integrirana strategija poboljšanja
Odgovarajući sustav upravljanja

Dobar, bolji, Ericsson Nikola Tesla:::

Martin je gledao u hrpu pisama na svom radnom stolu. U ured je stigao prije kakvih deset minuta i još se uvijek nije mogao odlučiti hoće li se na jutarnjoj šalici kave pridružiti ostatku "uredskoga čopora", kako je katkada znao nazvati kolege s posla, ili da toga dana preskoči uobičajenu rutinu te se odmah lati posla. Baveći se tim mislima, gotovo odsutno, posegnuo je za jednom od pošiljaka koja je u gornjem lijevom uglu nosila četiri slova – EFQM. Što bi to moglo biti? Provukao je svoj nož za pisma kroz omotnicu. Martin je volio zvuk koji je pri tom presjekao tišinu u njegovu uredu. Za njega je to bio zvuk koji je najavljavao vijesti sadržane u pismu što ga je otvarao. A Martin je volio vijesti, zapravo, volio je dobre vijesti. Nekako je znao da je EFQM dobra vijest.

Pismo je bilo na engleskom jeziku. "Dear representative,¹" počinjalo je. Martin je nastavio čitati zaboravivši na kavu, pokušavajući naći objašnjenje za četiri slova – EFQM. Preletjevši pogledom tekst koji je slijedio iza uobičajenoga uvoda našao je što je tražio: "The European Foundation for Quality Management helps you improve, brings you recognition and publicity and tells you how good you really are."² Martin je zastao. Pogled je upro u nered na svom stolu i svrnuo ga na police koje su se protezale duž cijeloga zida njegova ureda svijajući se pod teretom dokumenata. Pogledao je potom kroz prozor zasjenjen velikim skladištem koje je skrivalo koješta, čak i predmete za koje više nitko u Martinovoj kompaniji nije znao čemu bi mogli služiti. Konačno, pogled mu je zapeo za figuru kolege oslonjenu na dovratak njegova ureda. On je bio došao provjeriti zašto toga jutra Martina nije bilo na kavi. Bez pozdrava, Martin ga je upitao: "Što misliš, koliko smo mi stvarno dobri u svom poslu?" Njegov prijatelj bio je začuđen: "O čemu ti to?" Martin je smiješeći se odgovorio: "Mislim da je krajnje vrijeme da u kompaniji uvedemo program sveobuhvatnih poboljšanja svih naših procesa. U suprotnom, za nekoliko godina neće nas više biti, a čini mi se da znam i tko bi nam u tome mogao pomoći."

Promjena načina razmišljanja

Promjena načina mišljenja

Nekoliko godina kasnije zatičemo Martina u sasvim drugačijim okolnostima. Ne, nije dobio veći ured, ali on se doimlje većim budući da u njemu više nema reda polica koje su u međuvremenu završile na odlagalištu za otpad, uredno rastavljene, razvrstane i reciklirane. Martin sada sve dokumente pohranjuje na odgovarajućim kompanijskim diskovima otvorenim u sklopu poslovnoga elektroničkoga sustava te su oni na raspolaganju ne samo njemu, već i ostalim autoriziranim kolegama. I staro skladište je srušeno te sada Martin uživa u pogledu na kompanijin park u kojemu za lijepoga vremena često kratki stanku za dnevni odmor čavrljajući s prijateljima.



¹Dragi predstavniče

²Europska zaklada za upravljanje kvalitetom pomaže Vam u unaprjeđenju rada, donosi Vam prepoznatljivost i publicitet te Vam ukazuje na to koliko ste dobri u svom poslu.

I sam Martin se promijenio. On je, kao i njegove kolege u kompaniji, usvojio novi način mišljenja, što je bilo potaknuto novim znanjima i promjenom načina rada. Martin sada zna da sve organizacije, bez obzira na područje rada, njihovu veličinu, strukturu ili zrelost, za uspjeh u poslovanju nužno moraju uspostaviti odgovarajući sustav upravljanja. A upravo to se dogodilo u Martinovoj kompaniji tijekom zadnjih nekoliko godina. Kompanijin menadžment odlučio je slijediti model izvrsnosti kojega je kreirala Europska zaklada za upravljanje kvalitetom. Sjećate se, njihovo pismo potaknulo je Martina na razmišljanje o uvođenju poboljšanja u kompaniji. Riječ je o neprofitnoj organizaciji koju je 1988. godine osnovalo četrnaest vodećih europskih kompanija i koja se profilirala kao vodeća snaga u promoviranju i primjeni principa održive izvrsnosti u Europi. To je ono što su označavala četiri slova – EFQM (*European Foundation for Quality Management*): viziju svijeta u kojemu će europske organizacije stremiti k izvrsnosti u poslovanju. Martinova kompanija željela je biti dijelom toga svijeta te je krenula na put prema izvrsnosti.

Martin je bio u pravu kada je zaključio kako se njegova organizacija mora promijeniti. Menadžment kompanije za koju Martin radi imao je isto stajalište. Štoviše, članovi Uprave prepoznali su EFQM model izvrsnosti kao praktični alat za određivanje udaljenosti kompanijinih procesa od razine izvrsnosti. Svi u organizaciji trudili su se prepoznati što to još valja činiti kako bi se ta razlika smanjila i biti dijelom rješenja, uz prihvaćanje koncepta EFQM modela.

Integrirana strategija poboljšanja

Usredotočenost

Početna točka bilo je razumijevanje samoga koncepta izvrsnosti. To je i logično: ne možete stići na cilj ukoliko ne znate kamo točno idete. Dakle, koristeći interne komunikacijske kanale menadžment Martinove kompanije promovirao je stav da izvrsnost ovisi o zadovoljavanju potreba svih interesnih strana u poslovnom procesu te njihovoj ravnoteži. Kako bi tom stavu osigurala i opću prihvaćenost, o promjeni kompanijine strategije je putem medija izviještena i šira zajednica. Put koji je valjalo slijediti je, dakle, bio određen te je svaki od otprilike tisuću zaposlenika u Martinovoj kompaniji bio spreman slijediti ga. Stoga su se usredotočili.

Usredotočili su se na zadovoljavanje potreba postojećih i potencijalnih kupaca te na poštivanje njihovih želja budući da su bili svjesni kako upravo kupci u konačnici određuju razinu uspješnosti i kvalitete njihovih proizvoda i usluga.

Usredotočili su se na uspostavljanje jasnih i jednostavnih internih operativnih i poslovnih procesa, dok se kompanijino vodstvo trudilo stvoriti preduvjete za atmosferu optimizma, ispunjenu borbenim duhom i uzajamnim povjerenjem.

Usredotočili su se na planirana poboljšanja međusobno povezanih aktivnosti, koja su bila omogućena pouzdanim i relevantnim informacijama na raspolaganju svim interesnim stranama.

Usredotočili su se na razvoj potrebnih kompetencija te na postizanje maksimalne uključenosti svih zaposlenika. Bili su svjesni da organizacija izvrsnost može postići samo ukoliko se njen način rada temelji na kvalitetnom upravljanju znanjem i dijeljenju znanja unutar zajednice koju obilježava kultura kontinuiranoga učenja, inovativnosti i želje za poboljšanjima.



Usredotočili su se na partnerstvo s kupcima budući da im je postalo bjelodano kako kompanija može biti uspješnija onoliko koliko koristi donosi svojim partnerima i široj zajednici. K tomu, u kompaniji se uvriježilo mišljenje kako je u dugoročnom interesu kompanije i njenih zaposlenika da djeluje u skladu s etičkim principima društvene odgovornosti te uz nastojanje da se nadmaše očekivanja šire zajednice.

Alat

Kada je strategija određena i kada su postavljeni ciljevi pojavilo se veoma važno pitanje: Kako ćemo naš plan realizirati? Europska zaklada za upravljanje kvalitetom imala je rješenje za tu nedoumicu: RADAR.

Odgovarajući sustav upravljanja

Kada je Martin isprva čuo za RADAR bio je pomalo zabrinut. Sama riječ po sebi bila je sasvim obična, ali je njena uporaba uz koncept izvrsnosti zvučala gotovo mistično i nedokučivo. Međutim, pokazalo se da se uz upornost i profesionalnost i taj "tvrđi orah" može razbiti. RADAR je u ovom slučaju označavao mjeriteljsku logiku koja leži u samom središtu EFQM modela izvrsnosti. Ona se sastoji od pet elementa: rezultata, pravilnoga pristupa i njegove primjene u svim procesima te prosudbe i revizije (engl. *Results, Approach, Deployment, Assessment and Review* – RADAR). To je niz aktivnosti koji se vrti u krugu, bez kraja, omogućujući organizaciji približavanje poslovnoj i organizacijskoj izvrsnosti. Svi u Martinovoj kompaniji revno su se, svatko u svom djelokrugu rada, prihvatili realizacije svih tih faza toga procesa.

Ishod

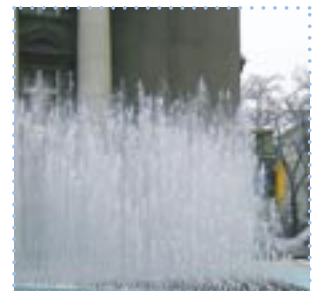
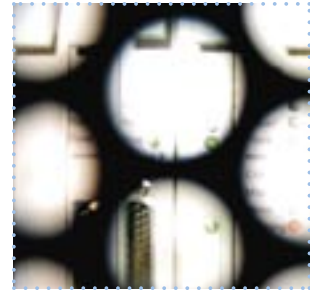
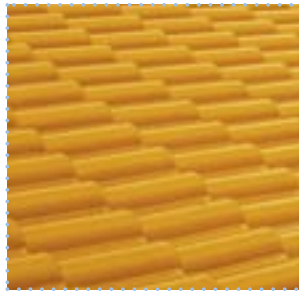
Sada je jednostavno shvatiti zašto se Martinova kompanija tako značajno promijenila. Promjena se nije toliko ticala odnošenja police s prašnjavim dokumentima iz Martinova ureda ili rušenja staroga skladišta, već je bila usmjerena na uspostavljanje sustavnoga pristupa koji povezuje različite aspekte izvrsnosti. Ishod je bila integrirana strategija poboljšanja. Takav pristup povezuje usvojenu kompanijinu viziju i misiju te kompanijine poslovne politike s operativnim procesima, upravljanjem rezultatima i ciljevima te uspoređivanjem s najboljima u istoj kategoriji. Prihvativši temeljne koncepte EFQM modela izvrsnosti i primijenivši ih u praksi Martinova kompanija transformirala se u suvremenu, dinamičnu, prilagodljivu organizaciju koja zapošljava profesionalce sposobne udovoljiti zahtjevnim tržišnim uvjetima.

Konačno, valja nam odgovoriti na pitanje u kojoj to kompaniji Martin radi. Pretpostavljamo da ste to zapravo znali od samoga početka. Martin je zaposlenik Ericssona Nikole Tesle – kompanije koja dosljedno teži prema izvrsnosti u svim svojim aktivnostima te koja se usuđuje vlastite snage staviti na kušnju iskorakom u nova poslovna područja. Kompanija je to kojoj je Europska zaklada za upravljanje kvalitetom 2003. dodijelila certifikat Prepoznat po izvrsnosti (*Recognized for Excellence*). Ericsson Nikola Tesla postao je tako prva kompanija u Hrvatskoj i u Ericssonovoj grupi s tim prestižnim priznanjem.

A Martin? On se upravo sprema na put u Bruxelles, gdje je sjedište Europske zaklade za upravljanje kvalitetom, kako bi prisustvovao radionici tijekom koje će naučiti što njegova kompanija treba poduzeti kako bi se mogla kandidirati za Europsku nagradu za kvalitetu, najprestižnije europsko priznanje za operativnu i poslovnu izvrsnost.

Znate, na putu prema izvrsnosti ne može se zastati.







...:Financijska izvješća za 2003. godinu zajedno s izvješćem ovlaštenog revizora

Profil Društva

Nastanak i povijest

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb (Društvo) je hrvatsko društvo koje, kao najveći specijalizirani proizvođač i izvoznik telekomunikacijske opreme, softverskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi, uspješno posluje više od pedesetak godina.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća "Nikola Tesla" – Poduzeća za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Društvo Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb je 13. lipnja 1995. godine upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu s temeljnim kapitalom u iznosu od 501.366.225 kuna. Odlukom Glavne skupštine dioničara od 17. prosinca 1998. godine temeljni kapital Društva, u iznosu od 501.366.225 kuna, smanjen je za iznos od 101.871.225 kuna te sada iznosi 399.495.000 kuna. U studenome 1999. godine isteklo je razdoblje od šest mjeseci za podnošenje primjedbe sudu od strane dobavljača i Društvo je dioničarima isplatilo 101.067 tisuća kuna. Ostatak od 804 tisuće kuna odnosi se na vlastite dionice u vlasništvu Društva na taj dan. Smanjenje temeljnoga kapitala izvršeno je smanjenjem nominalne vrijednosti izdanih dionica sa 100 DEM na 300 kn po dionici.

Dodatno smanjenje upisanog kapitala Društva temelji se na odluci Glavne skupštine dioničara iz svibnja 2003. godine, a rezultat je smanjenja nominalne vrijednosti dionica sa 300 kuna na 200 kuna po završetku godine i nakon isteka zakonskog roka od šest mjeseci kako propisuje Trgovački sud.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2003. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je najveći pojedinačni vlasnik Društva i posjeduje 49,07% dionica. Hrvatski fond za privatizaciju ima 0,88% dionica, vlastite dionice iznose 1,32%, dok malim dioničarima pripada 48,73% dionica.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti Društva su razvoj telekomunikacijskog softvera i usluga, projektiranje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja za telekom operatore i društva te ispitivanje, prodaja i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava u Republici Hrvatskoj, tržištima zemalja Srednje i Istočne Europe, Srednjeg Istoka i Afrike te drugim kompanijama unutar Ericsson grupe.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

Profil Društva (nastavak)

Uprava i direktori

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2003. godine i do izdavanja ovih izvješća bili su:

Mats Dahlin	od 4. lipnja 2002. godine	Predsjednik
Pär Lövgren	od 4. lipnja 2002. godine	Potpredsjednik
Zvonimir Jelić	od 4. lipnja 2002. godine	Član
Ignac Lovrek	od 8. svibnja 2003. godine	Član
Darko Marinac	od 8. svibnja 2003. godine	Član

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Lars Åke Einar Enell	Direktor
----------------------	----------

Izvršno posloводство

Na dan 31. prosinca 2003. godine, izvršno posloводство Društva sastojalo se od članova:

Lars Åke Einar Enell	Direktor	
Rajko Pfaff	Zamjenik direktora	
Gordana Kovačević	Pomoćnica direktora	Direktorica Centra za komunikacijska rješenja, usluge i logistiku
Josip Jakovac	Pomoćnik direktora	Direktor Izvoza 1
Milan Živković		Direktor Razvoja poslovanja
Björn Dellås		Direktor Centra za istraživanje i razvoj
Lars Jakobsson		Direktor Podrške poslovanju
Ana Jožinec		Direktorica Upravljanja ljudskim potencijalima
Thomas Svanefalk		Direktor Izvoza 2
Milivoj Pejković	Pomoćnik direktora	KAM VIPNet
Tihomir Šicel		KAM HT
Tibor Jerger		KAM Ostali kupci
Snježana Bahtijari		Rukovoditeljica Kompanijskih komunikacija
Jagoda Carić		KAM BiH, Crna Gora

Izvješće o odgovornostima Uprave

Hrvatski Zakon zahtijeva od Uprave da za svaku financijsku godinu pripremi financijska izvješća koja daju istinit i vjeran prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja Društva, izvješća o promjenama glavnice te izvješća o novčanom toku za tu godinu.

Pri sastavljanju financijskih izvješća, Uprava je odgovorna za sljedeće:

- >> odabir prikladnih računovodstvenih politika u skladu s Međunarodnim standardima za financijsko izvješćivanje i hrvatskim Zakonom o računovodstvu koje će dosljedno primijeniti,
- >> donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena,
- >> izvješćivanje o primjeni prikladnih računovodstvenih standarda, i
- >> pripremu financijskih izvješća temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje u svako doba, s prihvatljivom točnošću, iskazuju financijski položaj Društva te je odgovorna za usklađenost financijskih izvješća s hrvatskim zakonima i Međunarodnim standardima za financijsko izvješćivanje. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevара i drugih nepravilnosti.

Potpisano u ime Uprave:



Lars Åke Einar Enell
Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb
Krapinska 45, 10000 Zagreb
Hrvatska
10. ožujka 2004.



Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Obavili smo reviziju prikazane bilance društva Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb (Društvo) na dan 31. prosinca 2003. te pripadajućeg računa dobiti i gubitka, izvješća o promjenama glavnice i izvješća o novčanom toku za godinu koja je tada završila. Uprava Društva odgovorna je za financijska izvješća. Naša je odgovornost, temeljem obavljene revizije, izraziti mišljenje o financijskim izvješćima.

Financijska izvješća na dan 31. prosinca 2002. godine revidirana su od strane drugog revizora, u čijem je izvješću objavljenom 7. ožujka 2003. godine, izraženo pozitivno mišljenje na financijska izvješća.

Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavljamo na način koji omogućuje razumno uvjerenje o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešaka. Revizija obuhvaća provjeru, metodom uzorka, dokaza koji potkrijepljuju podatke i objave u financijskim izvješćima. Revizija također obuhvaća ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu sveukupne prezentacije financijskih izvješća. Vjerujemo da je revizija koju smo obavili pouzdana osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, financijska izvješća pružaju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Društva na dan 31. prosinca 2003. godine te rezultata njegovog poslovanja, promjena glavnice i novčanog toka za godinu koja je završila na navedeni datum i u skladu su s Međunarodnim standardima za financijsko izvješćivanje.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlašteni revizori

Centar Kaptol

Nova Ves 11

10000 Zagreb

Hrvatska

10. ožujka 2004.



Račun dobiti i gubitka društva Ericsson Nikola Tesla
Za godinu završenu 31. prosinca 2003. godine

2003
Godišnje izvješće

	Bilješke	2003. ‘000 kn	2002. ‘000 kn
Prihodi od prodaje	2	1.404.016	1.414.135
Ostali poslovni prihodi	4	38.672	28.586
Ukupni prihodi od osnovne djelatnosti		1.442.688	1.442.721
<i>Troškovi osnovne djelatnosti</i>			
Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(13.047)	10.410
Troškovi sirovina i materijala		604.999	557.199
Ostali materijalni troškovi (usluge)	5	294.199	298.255
Troškovi osoblja	6	248.441	247.423
Amortizacija	7	46.356	55.188
Ostala umanjenja vrijednosti	8	36.747	(17.425)
Rezerviranja	9	4.410	10.394
Ostali troškovi poslovanja	10	49.241	62.124
Ukupni troškovi osnovne djelatnosti		1.271.346	1.223.568
Dobit iz osnovne djelatnosti		171.342	219.153
Financijski prihodi	11	115.653	69.808
Financijski rashodi	12	(84.046)	(120.695)
Neto dobit / (gubitak) iz financijskih aktivnosti		31.607	(50.887)
Dobit prije oporezivanja		202.949	168.266
Porez na dobit	13	(18.045)	(38.234)
Neto dobit za godinu		184.904	130.032
Zarada po dionici (kuna)	14	140,72	98,96

Bilješke na stranicama 37 do 66 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Bilanca društva Ericsson Nikola Tesla
Na dan 31. prosinca 2003. godine

	Bilješke	2003. '000 kn	2002. '000 kn
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	148.849	168.356
Nematerijalna imovina	16	2.874	4.560
Ulaganja	17	10.484	10.214
Dugoročna potraživanja	18	104.159	78.585
Odgođena porezna imovina	13	14.687	13.179
Ukupno dugotrajna imovina		<u>281.053</u>	<u>274.894</u>
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	74.424	102.931
Potraživanja od kupaca	20	353.424	497.526
Potraživanja od povezanih društava	31	23.919	42.602
Potraživanja po preplaćenom porezu na dobit		17.629	-
Ostala potraživanja	21	19.954	21.610
Kratkoročna financijska imovina	22	122.580	100.152
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		2.596	1.860
Novac i novčani ekvivalenti	23	589.899	441.473
Ukupno kratkotrajna imovina		<u>1.204.425</u>	<u>1.208.154</u>
UKUPNO IMOVINA		<u>1.485.478</u>	<u>1.483.048</u>

Bilanca društva Ericsson Nikola Tesla (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2003. godine

2003
Godišnje izvješće

	Bilješke	2003. '000 kn	2002. '000 kn
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	24	399.495	399.495
Premija na emitirane dionice	24	804	804
Vlastite dionice	24	(5.890)	(5.890)
Rezerve	24	42.848	42.848
Zadržana dobit	24	771.941	605.433
Ukupno kapital i rezerve	24	1.209.198	1.042.690
Dugoročne obveze			
Dugoročni krediti	25	3.817	3.951
Obveze prema zaposlenicima	26	3.390	3.544
Ukupno dugoročne obveze		7.207	7.495
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	31	87.626	158.770
Kratkoročne financijske obveze	27	242	19.645
Obveze za porez na dobit		-	5.854
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	28	80.736	64.940
Rezerviranja	29	16.888	26.974
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	30	83.581	156.680
Ukupno kratkoročne obveze		269.073	432.863
Ukupno obveze		276.280	440.358
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		1.485.478	1.483.048

Financijska izvješća su odobrena i potpisana u ime društva Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb na dan 10. ožujka 2004. godine:



Lars Åke Einar Enell
Direktor



Lars Jakobsson
Direktor Podrške poslovanju

Bilješke na stranicama 37 do 66 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvešće o novčanom toku društva Ericsson Nikola Tesla
Za godinu završenu 31. prosinca 2003. godine

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Novčani tokovi iz osnovne djelatnosti		
<i>Dobit prije oporezivanja</i>	202.949	168.266
Ispravci:		
Amortizacija	46.356	55.188
Ostala umanjena vrijednosti	36.747	29.865
Promjena na rezerviranjima	(8.229)	4.830
Otpis i gubici kod prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	2.911	5.519
Nerealizirani dobiti / (gubici) od financijskih instrumenata	(26.188)	33.834
Prihod od ulaganja	(24.718)	(24.958)
Troškovi kamata	727	543
(Dobit) / gubitak od tečajnih razlika	(5.371)	35.904
	225.184	308.991
(Povećanje) / smanjenje dugoročnih potraživanja	(25.574)	38.406
Smanjenje / (povećanje) zaliha	26.780	(68.810)
Smanjenje / (povećanje) potraživanja	129.421	(171.324)
(Smanjenje) / povećanje obveza	(55.348)	82.930
(Smanjenje) / povećanje ostale operativne imovine i obveza	(77.354)	36.113
<i>Novac iz osnovnih djelatnosti</i>	223.109	226.306
Plaćena kamata	(727)	(543)
Plaćeni porez na dobit	(41.528)	(56.635)
Neto gotovina iz osnovnih djelatnosti	180.854	169.128
Novčani tokovi iz investicijskih djelatnosti		
Primici od kamata	24.718	24.958
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(28.191)	(51.529)
Povećanje dugoročnih depozita	(270)	(420)
Neto povećanje kratkoročne financijske imovine	(13.378)	(46.140)
Primici od prodaje stanova	117	1.053
Neto novac utrošen u investicijske aktivnosti	(17.004)	(72.078)

Izvešće o novčanom toku društva Ericsson Nikola Tesla
(nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2003. godine

2003
Godišnje izvješće

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti		
Otplata dugoročnih obveza po kreditima	(93)	(129)
Plaćena dividenda	(18.396)	(18.396)
Novac utrošen u financijske aktivnosti	(18.489)	(18.525)
Tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	3.065	(30.614)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	148.426	47.911
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	441.473	393.562
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	589.899	441.473

Bilješke na stranicama 37 do 66 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

Izvješće o promjenama glavnice društva Ericsson Nikola Tesla
 Za godinu završenu 31. prosinca 2003. godine

	Upisani kapital	Premija na emitirane dionice	Vlastite dionice	Rezerve za vlastite dionice	Rezerve iz pretvorbe	Zakonske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2002.	399.495	804	(5.890)	5.890	16.848	20.110	493.797	931.054
Raspodijeljena dividenda za 2001.	-	-	-	-	-	-	(18.396)	(18.396)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	130.032	130.032
Na dan 31. prosinca 2002.	399.495	804	(5.890)	5.890	16.848	20.110	605.433	1.042.690
Raspodijeljena dividenda za 2002.	-	-	-	-	-	-	(18.396)	(18.396)
Neto dobit za godinu	-	-	-	-	-	-	184.904	184.904
Na dan 31. prosinca 2003.	399.495	804	(5.890)	5.890	16.848	20.110	771.941	1.209.198

Bilješke na stranicama 37 do 66 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

1 Značajne računovodstvene politike

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb (Društvo) je društvo sa sjedištem u Hrvatskoj. Sažetak osnovnih računovodstvenih politika naveden je u nastavku.

2003
Godišnje izvješće

Primjena

Financijska izvješća sastavljena su u skladu s Međunarodnim standardima za financijsko izvješćivanje (MSFI) objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde (Odbor), trenutačno važećim tumačenjima objavljenim od strane Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvješćivanja pri Međunarodnom odboru za računovodstvene standarde i u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu.

Osnove za izradu izvješća

Financijska izvješća Društva sastavljena su po načelu povijesnog troška, s izuzećem financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju izvedene financijske instrumente i ulaganja raspoloživa za prodaju. Računovodstvene politike se konzistentno primjenjuju i ne razlikuju se od politika primijenjenih u prethodnoj godini.

Valuta izvješćivanja

Financijska izvješća Društva sastavljena su u kunama (kn), koja također predstavlja i valutu mjerenja, te su zaokružena na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2003. godine bio je 6,1185 kuna za 1 američki dolar (2002: 7,1464 kuna) i 7,6469 kuna za 1 euro (2002: 7,442 kune).

Promjene u prezentiranju ili klasifikaciji pojedinih stavki financijskih izvješća

Kako bi se postigla što vjerodostojnija prezentacija, određeni iznosi prihoda, rashoda i stavki u bilanci su reklasificirani, a reklasifikacije su napravljene za brojke prethodnog razdoblja, kako bi bile u skladu s ovogodišnjim prikazivanjem.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po povijesnom trošku, ispravljenom za efekte hiperinflacije prije 31. prosinca 1993. godine, u skladu s MRS-om 29, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Naknadni troškovi se kapitaliziraju samo ako povećavaju buduće ekonomske dobiti uključene u stavku nekretnina, postrojenja i opreme. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem nastaju.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište i imovina u pripremi i izgradnji se ne amortizira. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je u nastavku:

	Korisni vijek trajanja
Zgrade	5 – 30 godina
Tehnička oprema	4 – 10 godina
Ostalo (vozila, alati, namještaj i oprema)	4 – 7 godina

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vodi se po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Svi troškovi istraživanja i razvoja priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem nastaju.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina se sastoji od softvera (SAP, SOFTPRO) i amortizira se linearnom metodom tijekom 4 godine.

Umanjenje vrijednosti imovine

Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, ulaganja i potraživanja pregledavaju se na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva, kako bi se ustanovilo postoje li razlozi za umanjeње vrijednosti imovine. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u računu dobiti i gubitka na stavkama nekretnine, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, ulaganja i potraživanja, koji se vode po trošku ulaganja.

Nadoknadivi iznos ulaganja i potraživanja koja se drže do dospjeća izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom instrumenta. Kratkoročna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknadivi iznos ostale imovine je iznos neto prodajne cijene pojedinog instrumenta ili njegove vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti vrijednosnica koje se drže do dospjeća i potraživanja se isknjižava ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti ostale imovine isknjižavaju se u slučaju promjene procijenjenih iznosa korištenih za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti isknjižavaju se samo u slučaju kada knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost umanjenu za amortizaciju koja bi bila iskazana da gubitak od umanjenja vrijednosti nije priznat.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Ulaganja

Ulaganja koja su stečena radi ostvarenja kratkoročne dobiti klasificiraju se kao ulaganja namijenjena trgovanju i uključena su u kratkoročnu imovinu. Ova ulaganja uključuju izvedene financijske instrumente koji ne zadovoljavaju uvjete za primjenu računovodstva zaštite.

Krediti i potraživanja koje je kreiralo Društvo su krediti i potraživanja proizašli iz kreditiranja dobavljača od strane Društva, ne uključujući zajmove i potraživanja kreirana u svrhu ostvarenja kratkoročne dobiti. Ovi krediti i potraživanja uključuju dugoročna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Ulaganja s fiksnom ili lako odredivom otplatom i utvrđenim dospijećem koje Društvo namjerava i može držati do dospijeća klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeća.

Sva ostala ulaganja klasificirana su kao ulaganja raspoloživa za prodaju i uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice.

Sva financijska imovina namijenjena trgovanju, imovina koja se drži do dospijeća i imovina raspoloživa za prodaju priznaju se u trenutku nastanka obveze za kupnju te imovine. Dani krediti i potraživanja koje je kreiralo Društvo priznaju se u trenutku prijenosa na Društvo.

Ulaganja se u početku vrednuju po trošku, što predstavlja fer vrijednost dane imovine, uključujući transakcijske troškove. Svi instrumenti namijenjeni trgovanju i ulaganja raspoloživa za prodaju naknadno se vrednuju po fer vrijednosti, bez odbitaka transakcijskih troškova koji se mogu pojaviti kod prodaje ili drugog otpisa. Imovina raspoloživa za prodaju čija se vrijednost ne može točno utvrditi, vrednuje se po trošku ulaganja, uključujući transakcijske troškove, umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Ulaganja koja se drže do dospijeća te krediti i potraživanja koje je kreiralo Društvo vode se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak amortizacije izračunava se metodom efektivne kamatne stope. Premije i diskonti, uključujući i početne transakcijske troškove, uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se efektivnom kamatnom stopom tog instrumenta.

Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata kojima se ne trguje procjenjuje se u iznosu koje bi Društvo platilo ili primilo kada bi zatvorilo ugovor na dan bilance.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Realizirani i nerealizirani dobiti i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti ulaganja namijenjenih trgovanju i ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Financijska imovina se prestaje priznavati kada Društvo prestane imati kontrolu nad ugovornim pravima vezanim uz tu imovinu, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza se prestaje priznavati kada više ne postoji. Instrumenti namijenjeni trgovanju, imovina raspoloživa za prodaju i instrumenti koji se drže do dospjeća, prestaju se priznavati kod prodaje s danom kada se je Društvo obvezalo na prodaju. Tada se priznaje odgovarajuće potraživanje u postupku naplate od kupca. Društvo utvrđuje dobit ili gubitak od prestanka priznavanja metodom specifične identifikacije. Krediti i potraživanja koje je kreiralo Društvo prestaju se priznavati na dan kada su preneseni od strane Društva.

Izvedeni financijski instrumenti

Društvo ulaže u izvedene financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz osnovnih djelatnosti. U skladu s politikom ulaganja, Društvo ne smije ulagati u izvedene financijske instrumente radi trgovanja. Međutim, izvedeni financijski instrumenti koji ne zadovoljavaju kriterije za primjenu računovodstva zaštite, računovodstveno se priznaju kao instrumenti namijenjeni trgovanju.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja su iskazana po njihovoj fer vrijednosti i vode se po amortiziranom trošku, koristeći efektivnu kamatnu stopu. Potraživanja se svode na njihovu procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjene vrijednosti.

Zalihe

Projekti u tijeku iskazuju se po trošku uvećanom za priznatu dobit i umanjenom za predvidive troškove i obročna plaćanja dugoročnih ugovora. Trošak uključuje sve troškove koji se direktno odnose na pojedine projekte i raspodjelu fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova proizašlih iz ugovornih aktivnosti Društva na temelju planiranih kapaciteta.

Ostale zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja umanjenu za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO. Trošak uključuje materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih u njihovo sadašnje stanje.

Zastarjele zalihe i zalihe koje imaju sporiji obrtaj svedene su na njihovu procijenjenu ostvarivu vrijednost.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Novac i novčani ekvivalenti

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po videnju i oročene depozite s dospijecem do tri mjeseca.

Kapital i rezerve

Upisani kapital je iskazan u kunama po nominalnoj vrijednosti. Iznos naknade plaćene za otkup upisanog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao promjena u kapitalu i rezervama. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi.

Rezultat za godinu prenosi se na zadržanu dobit. Dividende se priznaju kao obveza unutar razdoblja u kojem su odobrene i isplaćuju se iz zadržane dobiti.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze priznaju se po trošku nabave.

Porezi

Porezna obveza temelji se na poreznoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porezna imovina priznaje se u računu dobiti i gubitka, osim u slučaju kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u rezervama, te se tada priznaje u rezervama. Tekući porez predstavlja procijenjenu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu sukladno poreznim stopama važećim na dan bilance te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Odgođeni se porezi obračunavaju metodom obveze. Odgođeni porezi odražavaju neto porezni efekt privremenih razlika između računovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i vrijednosti korištenih za potrebe utvrđivanja poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze izračunavaju se koristeći porezne stope za primjenu na oporezivu dobit u godinama u kojima se ove privremene razlike očekuju naplatiti ili podmiriti na osnovi poreznih stopa na dan bilance.

Izračunavanje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte koji će nastati, prilikom naplate ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na dan izrade financijskih izvješća.

Odgođena porezna imovina i obveze nisu diskontirane i klasificirane su kao dugotrajna imovina i/ili obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina se priznaje kada je vjerojatno da će postojati dostatna oporeziva dobit za koju se odgođena porezna imovina može iskoristiti. Na svaki datum bilance, Društvo ponovo procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i utemeljenost računovodstvenog iznosa odgođene porezne imovine.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Strana valuta

Transakcije u stranoj valuti preračunane su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunane su po tečaju utvrđenom na dan bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u računu dobiti i gubitka. Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti i izražene po fer vrijednosti preračunane su u kune po tečaju na dan utvrđivanja njihove vrijednosti.

Priznavanje prihoda

Prihodi proizašli iz dugoročnih ugovora priznaju se po stupnju dovršenosti. Stupanj dovršenosti mjeri se kao odnos troškova nastalih do datuma bilance i planiranih ukupnih troškova. Ako je procijenjeno da troškovi dovršenja takvih ugovora prelaze preostale prihode po tim ugovorima, stvorena je rezerva za tako procijenjene gubitke u razdoblju u kojem su gubici procijenjeni.

Prihodi proizašli iz ostalih aktivnosti priznaju se u trenutku isporuke proizvoda, softvera i/ili obavljanja usluga te predstavljaju realizirane iznose, isključujući porez na dodanu vrijednost.

Troškovi mirovinskih planova i ostale naknade zaposlenicima

Društvo dodjeljuje zaposlenicima nagrade za dugogodišnje zaposlenje i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza za ove naknade izračunava se kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice, kad su valuta i uvjeti državnih obveznica u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za naknade.

Rezerviranja

Rezerviranje je potrebno napraviti onda, i samo onda, kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvješćima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunane penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik od obveza.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Izvješćivanje po segmentu

Segment je jedinstvena komponenta Društva čija je djelatnost ponuda proizvoda ili usluga (poslovni segment), ili ponuda proizvoda ili usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment), koji je podložan jedinstvenim rizicima i koristima, različitim od onih u drugim segmentima.

2003
.....
Godišnje izvješće

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

2 Prihodi od prodaje

	2003. godina	2002. godina
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje u Republici Hrvatskoj	313.642	312.947
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Ukrajini, Kirgistanu, Moldaviji i susjednim zemljama	519.351	583.649
Prihodi od prodaje unutar Europske unije	224.369	238.983
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Sloveniji i Makedoniji	296.205	245.546
Ostali prihodi od izvoza	50.449	33.010
	<u>1.404.016</u>	<u>1.414.135</u>

Od ukupnih prihoda od prodaje u iznosu od 1.404 milijuna kuna, prihodi od prodaje proizvoda iznose 878 milijuna kuna (2002: 858 milijuna kuna), a prihodi od prodaje usluga 526 milijuna kuna (2002: 556 milijuna kuna). Prihod od prodaje sadrži prihod po ugovorima o izgradnji priznat kao prihod u iznosu od 1.016 milijuna kuna (2002: 865 milijuna kuna).

3 Informacije po segmentima

Informacije po segmentima prikazane su za poslovne segmente Društva, koji predstavljaju primarni format, i temelje se na strukturi upravljanja i strukturi internog izvješćivanja Društva. Cijene unutar segmenata određuju se prema tržišnim uvjetima. Rezultati poslovanja, imovina i obveze segmenata uključuju stavke koje su direktno raspoređive na pojedini segment te one čija se raspodjela može razumno utvrditi. Neraspoređene stavke uglavnom uključuju profitabilnu imovinu i prihode od prodaje, dugoročne obveze i troškove te korporativnu imovinu i troškove. Kapitalni troškovi po segmentu predstavljaju ukupne troškove nastale tijekom razdoblja prilikom nabave imovine segmenta za koju se očekuje da će se koristiti tijekom više od jednog razdoblja.

Poslovni segmenti

U Društvu postoje sljedeći poslovni segmenti:

Mobilni sustavi

Ovaj segment osigurava sistemsku rješenja i mreže uglavnom za operatore pokretne telefonije.

Višeuslužne mreže

Ovaj segment osigurava proizvode i rješenja za nepokretne mreže, kao što su uskopojasne i širokopolasne mreže.

Ostalo

Ovaj segment uključuje poslovne mreže, namjenske mreže, kabele i komponente, komunikacijske sustave za potrebe obrane i zajedničke usluge potpore.

Zemljopisni segmenti

Sva tri segmenta zastupljena su u dva glavna zemljopisna područja, a to su Europa i Rusija sa susjednim zemljama.

3 Informacije po segmentima (nastavak)

Poslovni segmenti

	Mobilni sustavi		Višeslužne mreže		Ostalo		Ukupno	
	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn
Varjaska prodaja i ostali prihodi	546.816	558.445	746.946	773.011	111.265	1.442.688	1.442.721	
Rezultati po segmentima	90.409	94.734	110.879	151.001	9.438	208.857	255.173	
Neraspoređeni troškovi Društva						(37.515)	(36.020)	
Dobitak iz osnovne djelatnosti						171.342	219.153	
Financijski prihodi						115.653	69.808	
Financijski rashodi						(84.046)	(120.695)	
Neto dobit/(gubitak) iz financijskih aktivnosti						31.607	(50.887)	
Dobit prije oporezivanja						202.949	168.266	
Porez na dobit						(18.045)	(38.234)	
Neto dobit za godinu						184.904	130.032	

3 Informacije po segmentima (nastavak)

Poslovni segmenti

	Mobilni sustavi		Višuslužne mreže		Ostalo		Ukupno	
	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Imovina po segmentima	208.078	276.166	284.738	382.275	54.757	55.023	547.573	713.464
Neraspodijeljena imovina Društva							937.905	769.584
Ukupna imovina Društva	49.905	86.762	68.291	120.098	13.133	17.286	1.485.478	1.483.048
Obveze po segmentima							131.329	224.146
Neraspodijeljene obveze Društva							144.951	216.212
Ukupne obveze Društva	8.702	10.587	11.908	14.655	2.290	2.109	276.280	440.358
Amortizacija							-	-
Ostali nenovčani troškovi	21.975	8.873	30.071	12.282	5.783	1.768	-	-

Cjelokupna imovina Društva smještena je u Hrvatskoj.

4 Ostali poslovni prihodi

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Prihod od provizija	18.230	13.383
Ukidanje rezerviranja (bilješka 29)	12.639	5.564
Ostalo	7.803	9.639
	<u>38.672</u>	<u>28.586</u>

5 Ostali materijalni troškovi (usluge)

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Podizvođači	128.282	126.481
Naknade za preuzete licence	68.265	49.610
Telekomunikacijski i transportni troškovi	33.419	37.154
Usluge održavanja	32.758	32.361
Usluge i podrška informacijskih sustava i tehnologije	4.721	6.583
Ostale vanjske usluge	26.754	46.066
	<u>294.199</u>	<u>298.255</u>

Usluge podizvođača radova uključuju podizvođače za projekte, provizije plaćene konzultantima i slično.

Društvo plaća naknade za korištenje licence za prodaju fiksnih i ostalih proizvoda. U 2002. godini metoda izračuna naknade za licencu je promijenjena te se naknada plaća kao postotak od prodaje fiksnih proizvoda i rješenja umjesto plaćanja fiksne naknade za prodane proizvode (bilješka 31). Nova metoda se primjenjuje na ugovore potpisane tijekom 2002. godine ili u kasnijim razdobljima.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

6 Troškovi osoblja

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Bruto plaće	205.316	197.685
Doprinosi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje	33.471	33.881
Ostali troškovi osoblja	9.654	15.857
	<u>248.441</u>	<u>247.423</u>
<i>Od toga:</i>		
Neto plaće	128.219	125.300
Porezi i doprinosi	110.568	106.266
Ostali troškovi osoblja	9.654	15.857
	<u>248.441</u>	<u>247.423</u>

Troškovi osoblja uključuju 31,2 milijuna kuna utvrđenih izdvajanja za mirovinsko osiguranje plaćenih ili plativih prema obveznom mirovinskom planu. Izdvajanja se izračunavaju na temelju postotka bruto plaća zaposlenika.

Na kraju godine Društvo je zapošljavalo sljedeće osoblje:

	2003.	2002.
Poslovne aktivnosti	481	416
Centar za istraživanje i razvoj	321	379
Prodaja	68	71
Funkcije podrške	139	228
Zaposleni koji rade u inozemstvu	11	15
	<u>1.020</u>	<u>1.109</u>

7 Amortizacija

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	44.402	46.435
Amortizacija nematerijalne imovine	1.954	2.853
Gubitak zbog umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	5.900
	<u>46.356</u>	<u>55.188</u>

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti nastao je kod određenih građevinskih objekata kod kojih je nadoknativa vrijednost bila ispod neto knjigovodstvene vrijednosti (bilješka 15).

8 Ostala umanjenja vrijednosti

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Umanjenje vrijednosti iz potraživanja od kupaca	57.830	22.923
Naplaćena otpisana potraživanja	(22.810)	(47.290)
Umanjenje vrijednosti zaliha	1.727	6.942
	<u>36.747</u>	<u>(17.425)</u>

9 Rezerviranja

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Rezerviranja kreirana za izdane garancije	3.704	9.390
Rezerviranja kreirana za obračunane penale	706	1.004
	<u>4.410</u>	<u>10.394</u>

10 Ostali troškovi poslovanja

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Putni troškovi i dnevnice	27.984	32.769
Troškovi obrazovanja	5.025	5.899
Otpisi i gubici kod prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	2.911	5.519
Ostali poslovni troškovi	13.321	17.937
	<u>49.241</u>	<u>62.124</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

11 Financijski prihodi

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Prihodi od kamata	24.718	24.958
Pozitivne tečajne razlike	64.799	44.850
Ulaganja raspoloživa za prodaju		
Dobit od prodaje	2.022	-
Usklađenje fer vrijednosti	639	-
Neto dobiti od instrumenata namijenjenih trgovanju	23.475	-
	<u>115.653</u>	<u>69.808</u>

12 Financijski rashodi

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Negativne tečajne razlike	(83.319)	(114.743)
Troškovi kamata	(727)	(543)
Neto gubici od instrumenata namijenjenih trgovanju	-	(5.289)
Usklađenje fer vrijednosti ulaganja raspoloživih za prodaju	-	(120)
	<u>(84.046)</u>	<u>(120.695)</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

13 Porez na dobit

Porez na dobit izračunan je po propisanoj poreznoj stopi od 20% (2002: 20%) na oporezivu dobit Društva.

Porez na dobit priznat u računu dobiti i gubitka obuhvaća sljedeće:

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Porez na dobit tekuće godine	(19.553)	(36.163)
Odgođena porezna dobit/(trošak) proizašli iz kreiranja i isknjiženja privremenih razlika	1.508	(2.071)
Ukupno porez na dobit	<u>(18.045)</u>	<u>(38.234)</u>

2003
Godišnje izvješće

Promjene u privremenim razlikama i komponentama odgođene porezne imovine su kako slijedi:

	2002.	Prihod ili trošak u računu dobiti i gubitka	2003.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	3.052	5.841	8.893
Umanjenje vrijednosti zastarjelih zaliha	2.182	(683)	1.499
Rezerviranja za naknade zaposlenicima	649	(33)	616
Gubitak od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	3.065	(1.127)	1.938
Dugoročna potraživanja za prodane stanove	1.226	(89)	1.137
Negativna fer vrijednost financijskih instrumenata	3.005	(2.401)	604
	<u>13.179</u>	<u>1.508</u>	<u>14.687</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

13 Porez na dobit (nastavak)

Odnos između poreznog troška i računovodstvene dobiti može biti prikazan na sljedeći način:

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Dobit prije oporezivanja	202.949	168.266
Porez na dobit od 20% (2002: 20%)	40.590	33.653
Porezni utjecaj neoporezivih prihoda na utvrđivanje oporezive dobiti:		
Povrat porezno nepriznatih umanjena vrijednosti iz ranijih razdoblja	(876)	-
Ostale olakšice	-	(95)
Porezni utjecaj porezno nepriznatih rashoda na utvrđivanje oporezive dobiti:		
Porezno nepriznata umanjena vrijednosti	1.620	3.287
Troškovi reprezentacije	1.129	1.357
Ostali troškovi	(60)	32
Porezni utjecaj poreznih olakšica:		
Poticaji istraživanja i razvoja, školovanje i stručno usavršavanje	(24.358)	-
Ukupno porez na dobit	<u>18.045</u>	<u>38.234</u>

Troškovi istraživanja i razvoja iznosili su 115,8 milijuna kuna (2002: 4,2 milijuna kuna) i uključeni su u ostale materijalne troškove (usluge).

14 Zarada po dionici

	2003.	2002.
Neto dobit za godinu ('000 kn)	184.904	130.032
Vagana sredina ukupnog broja dionica na kraju godine	1.314.026	1.314.026
Zarada po dionici (kuna)	<u>140,72</u>	<u>98,96</u>

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrjeđivih potencijalnih običnih dionica.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15 Nekretnine, postrojenja i oprema

Promjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u razdoblju do 31. prosinca 2003. godine mogu se analizirati kako slijedi:

2003
Godišnje izvješće

	Na dan 1. siječnja 2003.	Povećanja	Smanjenja i otpisi	Prijenosi	Na dan 31. prosinca 2003.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Nabavna vrijednost					
Zemljište	18.163	-	-	-	18.163
Zgrade	160.441	-	(12.600)	6.316	154.157
Tehnička oprema	207.336	-	(11.243)	15.973	212.066
Ostalo (vozila, alati, namještaj i ostali inventar)	56.202	-	(1.346)	5.508	60.364
Investicije u tijeku i predujmovi	19	27.923	-	(27.797)	145
Ukupno	<u>442.161</u>	<u>27.923</u>	<u>(25.189)</u>	<u>-</u>	<u>444.895</u>
	Na dan 1. siječnja 2003.	Trošak za godinu	Smanjenja i otpisi		Na dan 31. prosinca 2003.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn		'000 kn
Ispravak vrijednosti i gubitak od umanjnja vrijednosti					
Zgrade	(111.846)	(3.334)	11.037		(104.143)
Gubici od umanjnja vrijednosti zgrada	(5.900)	-	-		(5.900)
Tehnička oprema	(124.131)	(35.128)	11.091		(148.168)
Ostalo (vozila, alati, namještaj i ostali inventar)	(33.436)	(5.940)	1.287		(38.089)
Ukupno	<u>(275.313)</u>	<u>(44.402)</u>	<u>23.415</u>		<u>(296.300)</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost	166.848				148.595
Neto knjigovodstvena vrijednost stanova	1.508				254
	<u>168.356</u>				<u>148.849</u>

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme uglavnom se odnose na kupovinu telekomunikacijske, klimatizacijske i kompjutorske opreme.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Uprava je provela pregled umanjenja vrijednosti određenih zgrada. Rezultat tog pregleda ukazao je na to da se jednoj zgradi u posjedu Društva smanjila vrijednost. Vrijednost spomenute zgrade je smanjena na nadoknadivu vrijednost koja je neto prodajna cijena procijenjena na osnovi primljenih ponuda za kupnju te zgrade. Neto knjigovodstvena vrijednost spomenutih zgrada je 14 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2003. godine.

Ugovorne obveze

Tijekom 2003. godine Društvo je sklopilo nekoliko ugovora u ukupnom iznosu od 871 tisuću kuna (2002: 4.581 tisuću kuna) za kupnju opreme.

16 Nematerijalna imovina

Promjene na nematerijalnoj imovini tijekom 2003. godine mogu se analizirati kako slijedi:

	Na dan 1. siječnja 2003.	Povećanja	Smanjenja	Na dan 31. prosinca 2003.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Kupljeni softverski programi (SAP, SOFTPRO), nabavna vrijednost	12.184	268	(2)	12.450
Akumulirana amortizacija	<u>(7.624)</u>	<u>(1.954)</u>	<u>2</u>	<u>(9.576)</u>
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.560</u>			<u>2.874</u>

Razdoblje amortizacije nematerijalne imovine iznosi prosječno 4 godine.

17 Ulaganja

Dugoročna ulaganja se mogu analizirati kako slijedi:

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
<i>2003</i> <i>Godišnje izvješće</i>		
<i>Kreirana od strane Društva</i>		
Depoziti kod financijskih institucija, denominirani u EUR	10.070	9.800
<i>Raspoloživa za prodaju</i>		
Dionice Hrvatske poštanske banke	369	369
<i>Ulaganja u poduzeća-kćeri</i>		
ETK Poslovna rješenja, d.o.o., osnovano u Hrvatskoj	20	20
Ericsson Tesla SoftLab, d.o.o., osnovano u Hrvatskoj	20	20
<i>Ulaganja u pridružena društva</i>		
EXi d.o.o., osnovano u Hrvatskoj	5	5
	<u>10.484</u>	<u>10.214</u>

Depoziti u financijskim institucijama uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima Društva, uz varijabilnu kamatnu stopu u rasponu od 1,14% do 3,48% godišnje, s preostalim dospijecem dužim od pet godina.

Društvo je tijekom 2002. godine osnovalo dva poduzeća-kćeri (sa stopostotnim udjelom u vlasništvu) kako bi bila spremna u slučaju da se pojavi potreba prijenosa dijela poslovanja Društva na nova društva. Do kraja godine niti jedno od ovih društava nije počelo s poslovanjem i njihove bilance se sastoje jedino od novca uplaćenog od strane matičnog Društva kao osnivačkog kapitala. Zbog toga konsolidacija financijskih izvješća nije napravljena, a ulaganje Društva u dotična društva iskazano je po trošku nabave.

Tijekom 1999. godine Društvo je osnivanjem društva EXi d.o.o. za usluge u telekomunikacijama, Zagreb, ušlo u zajedničko ulaganje s društvom EXi Limited, Manchester, Velika Britanija. Udio vlasništva u pridruženom društvu iznosi 25%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

18 Dugoročna potraživanja

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
<i>Dugoročni dio, kreiran od strane Društva</i>		
Kupci u inozemstvu	95.537	66.060
Kupci u zemlji	268	4.344
Potraživanja za prodane stanove	6.032	4.945
Stambeni krediti zaposlenima	2.322	3.236
	<u>104.159</u>	<u>78.585</u>

Potraživanja od kupaca u inozemstvu izražena su ili u američkim dolarima ili u eurima.

Potraživanja od kupaca u zemlji i u inozemstvu djelomično su osigurana bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkoročni dio dugoročnih potraživanja od kupaca iskazan je kao kratkotrajna imovina.

Dugoročni dio domaćih i inozemnih potraživanja s dospjećem u 2005. godini iznosi 75.077 tisuća kuna, a u 2006. godini iznosi 20.728 tisuća kuna.

Potraživanja za prodane stanove iskazana su po amortiziranom trošku i umanjena za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Otplata svakog stambenog kredita povezana je s protuvrijednošću eura, a izvršava se odbitkom iz mjesečne plaće. Krediti su osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Preostalo razdoblje dospjeća ovih potraživanja je šest godina.

Potraživanja za stanove i stambeni krediti, odobreni malom broju zaposlenika, nose fiksnu kamatnu stopu koja je povoljnija od tržišnih kamatnih stopa. Umanjenje vrijednosti je priznato za ove kredite i amortizira se u računu dobiti i gubitka, metodom efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

19 Zalihe

Zalihe obuhvaćaju sljedeće:

	2003.		2002.		2003.		2002.	
	'000 kn		'000 kn		'000 kn		'000 kn	
	Bruto	Vrijednosno usklađenje	Bruto	Vrijednosno usklađenje	Bruto	Vrijednosno usklađenje	Bruto	Vrijednosno usklađenje
Sirovine i materijal	69.347	(6.808)	86.921	(8.922)	62.539	(8.922)	77.999	(8.922)
Poluproizvodi i proizvodnja u tijeku	11.757	(257)	20.198	(123)	11.500	(123)	20.075	(123)
Gotovi proizvodi	817	(432)	6.390	(1.533)	385	(1.533)	4.857	(1.533)
	<u>81.921</u>	<u>(7.497)</u>	<u>113.509</u>	<u>(10.578)</u>	<u>74.424</u>	<u>(10.578)</u>	<u>102.931</u>	<u>(10.578)</u>

2003
Godišnje izvješće

20 Potraživanja od kupaca

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Kupci u inozemstvu	63.724	201.575
Kratkoročni dio dugoročnih potraživanja	249.249	189.193
Ukupno kupci u inozemstvu	312.973	390.768
Kupci u zemlji	97.365	139.660
Kratkoročni dio dugoročnih potraživanja	7.479	12.025
Ukupno kupci u zemlji	104.844	151.685
Ispravak vrijednosti sumnjivih ili spornih potraživanja	(64.393)	(44.927)
	<u>353.424</u>	<u>497.526</u>

21 Ostala potraživanja

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Potraživanja za porez na dodanu vrijednost	17.841	20.508
Potraživanja od zaposlenih	1.163	80
Ostala potraživanja	950	1.022
	<u>19.954</u>	<u>21.610</u>

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

22 Kratkoročna financijska imovina

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	50.674	59.046
Ulaganja u otvorene investicijske fondove, raspoloživa za prodaju	57.241	31.874
Pozitivna fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata	14.485	8.380
Zajmovi, depoziti i garantni depoziti koje je kreiralo Društvo	180	852
	<u>122.580</u>	<u>100.152</u>

Dužničke vrijednosnice uključuju obveznice Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu od 19.729 tisuća kuna (denominirano u eurima) s dospijećem u 2004. godini i godišnjom kamatnom stopom od 8,5% te obveznice Ministarstva financija u iznosu od 30.945 tisuća kuna (denominirano u eurima) s dospijećem u 2004. godini i godišnjom kamatnom stopom 6,875%.

Ulaganja u otvorene investicijske fondove denominirana su u eurima.

Fer vrijednost imovine namijenjene trgovanju i imovine raspoložive za prodaju utvrđena je na datum bilance prema cijenama kotiranim na Zagrebačkoj burzi na dan 31. prosinca 2003. godine.

23 Novac i novčani ekvivalenti

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	35.224	145.072
Oročeni depoziti koje je kreiralo Društvo, s dospijećem do 3 mjeseca	554.675	296.401
	<u>589.899</u>	<u>441.473</u>

Novac i novčani ekvivalenti uglavnom obuhvaćaju depozite u stranoj valuti. Oročeni depoziti imali su fiksnu kamatnu stopu na kraju godine u rasponu od 1,4% do 9,5% godišnje.

24 Kapital i rezerve

Na dan 31. prosinca 2003. godine vlasnička glavnica Društva sastoji se od 1.331.650 redovnih dionica, čija je ukupna upisana vrijednost 399.495 tisuća kuna. Nominalna vrijednost dionice je 300 kuna.

Smanjenje upisanog kapitala Društva temelji se na odluci Glavne skupštine dioničara iz svibnja 2003. godine, a rezultat je smanjenja nominalne vrijednosti dionica sa 300 kuna na 200 kuna po završetku godine i nakon isteka zakonskog roka od šest mjeseci kako propisuje Trgovački sud (bilješka 35).

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2003. godine su:

	Broj dionica	%
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07%
Mali dioničari	648.892	48,73%
Hrvatski fond za privatizaciju	11.661	0,88%
Vlastite dionice	17.624	1,32%
	<u>1.331.650</u>	<u>100,00%</u>

Rezerve za vlastite dionice utvrđene su prije otkupljivanja vlastitih dionica kako je zahtijevano zakonom. Vlastite dionice nisu prodane tijekom jedne godine od njihove nabave kako je propisano zakonom. Nakon savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je mišljenja da ne može doći do materijalno značajnih posljedica zbog nepoštivanja ove odredbe zakona.

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% upisanog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobitak financijske godine nedostatan ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja.

Rezerve iz pretvorbe nastale su kao rezultat privatizacije Društva 1995. godine, nakon izvršene procjene vrijednosti Društva.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

24 Kapital i rezerve (nastavak)

Predložena dividenda

Dividende se ne priznaju dok nisu odobrene od strane Glavne skupštine dioničara. Na skupštini koja će se održati 18. svibnja 2004. godine, bit će predložena dividenda od 17 kuna po redovnoj dionici. Dividenda će biti isplaćena iz zadržane dobiti Društva na dan 31. prosinca 2000. godine te kao takva ne podliježe porezu po odbitku. Dividende isplaćene stranim investitorima i domaćim fizičkim osobama iz zadržane dobiti nastale u razdobljima nakon 31. prosinca 2000. godine predmet su oporezivanja po stopi od 15%. Dividende u novcu, odobrene i isplaćene, bile su kako slijedi:

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
14,00 kn po dionici za 2002. godinu	18.396	-
14,00 kn po dionici za 2001. godinu	-	18.396

25 Dugoročni krediti

Dugoročni krediti predstavljaju obveze prema financijskim institucijama čije se podmirenje očekuje nakon konačnog utvrđivanja duga bivše Jugoslavije. Kao posljedica toga još nisu određeni rokovi otplate, osim za iznos od 2.072 tisuće kuna ili 271 tisuću eura (uključujući kratkoročni dio) koji se odnosi na Hermes Kreditversicherungs A.G. (Njemačka), a koji će biti otplaćen u razdoblju od 1998. do 2009. godine. Ovaj kredit nosi godišnju kamatu od 7,9%. Preostali iznos od 1.987 tisuća kuna (uključujući kratkoročni dio) odnosi se na dva kredita od tvrtki Crediop i Centrobanca iz Italije koji nose kamatnu stopu definiranu od strane talijanskih monetarnih vlasti uvećanu za 0,4% godišnje.

26 Obveze prema zaposlenicima

Društvo nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili Upravu. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. U dodatku, tijekom 2001. godine Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju mogućnost prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8 tisuća kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu.

Dodatno, Društvo isplaćuje jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža.

Glavne aktuarske pretpostavke korištene pri određivanju iznosa obveza za otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2003. godine bile su diskontna stopa od 7% i stopa prosječnog odlaska zaposlenika od 2,5%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

27 Kratkoročne financijske obveze

2003
Godišnje izvješće

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	242	201
Negativna fer vrijednost izvedenih financijskih instrumenata	-	19.444
	<u>242</u>	<u>19.645</u>

28 Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Obveze prema dobavljačima	34.065	28.033
Obveze prema zaposlenicima	43.263	33.399
Obveze po osnovi poreza i doprinosa	2.872	3.350
Ostale kratkoročne obveze	536	158
	<u>80.736</u>	<u>64.940</u>

Obveze prema zaposlenicima uključuju nagradnu plaću u iznosu od 27 milijuna kuna (2002: 17 milijuna kuna).

29 Rezerviranja

Rezerviranja se odnose na troškove rezerviranja za obračunane penale i troškove za izdane garancije. Kretanja su bila kako slijedi:

	Rezerviranja za garancije '000 kn	Rezerviranja za penale '000 kn	Ukupno '000 kn
Na dan 31. prosinca 2002.	<u>15.500</u>	<u>11.474</u>	<u>26.974</u>
Rezerviranja kreirana tijekom godine	3.704	706	4.410
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(1.456)	(11.183)	(12.639)
Iskorištena rezerviranja tijekom godine	(1.857)	-	(1.857)
Na dan 31. prosinca 2003.	<u>15.891</u>	<u>997</u>	<u>16.888</u>

Rezerviranje za troškove za izdane garancije napravljeno je da bi pokrilo očekivane troškove garancija za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za troškove penala napravljeno je da bi pokrilo eventualna potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga do kojih je došlo tijekom godine. Ova rezerviranja nisu diskontirana jer utjecaj diskontiranja nije materijalno značajan. Iskorištenje troška garancije i penala očekuje se tijekom sljedeće godine.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

30 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

	2003.	2002.
	'000 kn	'000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	2.093	2.135
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	24.180	55.602
Odgođeni prihodi	17.802	52.125
Odgođeno plaćanje troškova restrukturiranja	2.210	3.993
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	37.296	42.825
	<u>83.581</u>	<u>156.680</u>

Predujmovi od kupaca u inozemstvu uključuju 14 milijuna kuna primljenih predujmova u razdoblju između 1989. i 1992. godine od poštanskih i telegrafskih poduzeća bivše Jugoslavije. Tijekom 2000. i 2001. godine s tim poduzećima su potpisani novi ugovori i otpočele su nove isporuke. Ovi predujmovi su iskazani po trošku nastanka budući da postoji značajna neizvjesnost kada će se moći iskoristiti. Odgođeni prihodi uglavnom predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima o izgradnji, za koje posao još nije izvršen.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

31 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima

Stanje obveza i potraživanja prema povezanim društvima bilo je kako slijedi:

2003
Godišnje izvješće

	Potraživanja		Obveze	
	2003. '000 kn	2002. '000 kn	2003. '000 kn	2002. '000 kn
Ericsson Telecom (ETX)	-	792	-	7.664
Ericsson Radio System (Access) (ERA)	-	18.395	-	86.587
Ericsson AB (EAB)	14.811	-	69.315	38.898
Ericsson Microwave Systems (EMW)	-	-	-	630
Ericsson Utvecklings Alvsjo (UAB)	-	1.734	-	8
Ericsson Telefonaktiebolaget LM (LME)	1.952	53	4.593	3.417
Ericsson Enterprise AB (EBC)	41	-	6.129	3.942
Ericsson Telecomunicazioni S.P.A. (TEI)	886	1.202	-	-
Ericsson Corporatia AO (ECR)	49	27	1.556	815
LM Ericsson Limited (LMI)	91	10	20	2.106
Ericsson SP. Z.O.O. (EPO)	-	-	10	4.093
Ericsson Network Technologies AB (ECA)	-	-	112	3.352
Ericsson Telecomunicacoes S.A. (EDB)	-	-	-	5.354
Ericsson Global IT services AB (GIS)	63	-	1.092	925
Ericsson Austria A.G. (SEA)	1.038	2.002	-	-
Ericsson Sverige AB (ESE)	96	1.084	-	-
Ericsson SALTS (ESA)	1.388	11.812	-	-
Ostalo	3.504	5.491	4.799	979
	<u>23.919</u>	<u>42.602</u>	<u>87.626</u>	<u>158.770</u>

Ukupna nabava roba i usluga od društava unutar Ericsson grupe tijekom 2003. godine iznosila je 639 milijuna kuna (2002: 682 milijuna kuna uključujući naknade za licence), a prihodi od prodaje društvima unutar Ericsson grupe iznosili su 287 milijuna kuna (2002: 231 milijun kuna). Transakcije su dogovarane direktno između uključenih strana i na pojedinačnoj osnovi.

Društvo plaća naknade za preuzete licence u vezi s prodajom fiksnih proizvoda, korporativnog zaštitnog znaka i naknade za upravljanje. Ne postoje drugi troškovi za korištenje identiteta Ericsson grupe i drugih usluga Grupe.

Ukupne naknade izvršnom poslovodstvu iznosile su 13.413 tisuća kuna u 2003. godini (2002: 11.981 tisuću kuna) i uključene su u troškove osoblja (bilješka 6). Članovi izvršnog poslovodstva posjeduju 1.228 dionica Društva na kraju godine (2002: 1.301 dionica).

32 Financijski instrumenti

Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Politika upravljanja rizicima koji su povezani s kratkoročnim i dugoročnim financiranjem kupaca, upravljanje novčanim sredstvima, kreditima i obvezama može se sažeti u sljedeće:

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Društvo je najviše izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i djelomično eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Nadalje, tijekom 2003. godine Društvo je sklopilo termenske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova. Društvo je zaštitilo gotovo 70% procijenjene izloženosti valutnom riziku koja se odnosi na prodaju i kupnju tijekom sljedećih 12 mjeseci. Svi ugovori imaju dospijeće manje od jedne godine nakon datuma bilance.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednosti financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo svoja likvidna sredstva ulaže u depozite s kratkim rokom dospijeća, ovaj rizik je ograničen na ulaganja u obveznice Ministarstva zdravstva i Ministarstva financija, ulaganja u otvorene investicijske fondove (bilješka 22) i dugoročne depozite u financijskim institucijama (bilješka 17).

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da jedna strana u financijskom instrumentu neće ispuniti svoje obveze te da će time prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja, uglavnom zbog nemogućnosti kupaca da osiguraju financiranje projekata od treće strane. Stoga Društvo financira kupce do određene razine, što ga izlaže riziku. Novi kupci se prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Potraživanja se pregledavaju najmanje jednom mjesečno. Rezerviranja sumnjivih potraživanja procjenjuju se mjesečno te se mijenjaju ako je to potrebno. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan dio potraživanja od malog broja kupaca. Na dan 31. prosinca 2003. godine pet najvećih kupaca predstavlja 46% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2002: 45%). Upravljanje navedenim rizikom je usmjereno na širenje baze kupaca putem novih proizvoda i usluga koje su ponuđene novim kupcima.

Uz to, Društvo je izloženo riziku putem novčanih računa u bankama. Upravljanje navedenim rizikom usredotočeno je na poslovanje s bankama u stranom vlasništvu, s kojima Ericsson posluje širom svijeta, ili s bankama čijim se dionicama trguje na svjetskim financijskim tržištima te na svakodnevne kontakte s bankama. Stoga Društvo smatra da je najveća izloženost ovom riziku predstavljena iznosom potraživanja od kupaca (bilješke 18 i 20) i ostalih potraživanja (bilješka 21), a nakon ispravka za sumnjiva i sporna potraživanja.

32 Financijski instrumenti (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik da će se Društvo susresti s poteškoćama u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući prognoze jednom mjesečno. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj rizik je nizak.

Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost vrijednosnica uključenih u ulaganja raspoloživa za prodaju procjenjuje se prema njihovoj tržišnoj cijeni na datum bilance.

Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugoročna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te dugoročni krediti.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita u bankama približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospjeća ovih financijskih instrumenata. Slično tomu, iskazane vrijednosti povijesnog troška potraživanja i obveza, uključujući i rezerviranja, koje su podložne normalnim uvjetima poslovanja, približne su njihovim fer vrijednostima. Nije moguće odrediti fer vrijednost predujmova primljenih od poštanskih i telegrafskih društava bivše Jugoslavije zbog neizvjesnosti kada će se oni iskoristiti (bilješka 30).

33 Izvedeni financijski instrumenti

Tijekom 2003. godine Društvo je sklopilo termenske ugovore za kupnju strane valute kako bi ekonomski zaštitilo devizne gotovinske tokove iz poslovnih aktivnosti, uglavnom denominirane u dolarima i eurima. Budući da ova zaštita ne ispunjava kriterije za primjenu računovodstva zaštite, navedeni instrumenti računovodstveno su tretirani kao instrumenti namijenjeni trgovanju, a svi dobiti i gubici od promjene u fer vrijednosti su priznati u računu dobiti i gubitka.

Ugovorni nominalni iznos ovih izvedenih financijskih instrumenata (*over the counter*) iznosio je 136 milijuna kuna na kraju godine, njihova fer vrijednost iznosila je 14.485 tisuća kuna (imovina). Preostalo razdoblje do dospjeća ovih izvedenih financijskih instrumenata je manje od jedne godine.

Tijekom godine Društvo je promijenilo računovodstvene procjene koje se odnose na mjerenje fer vrijednosti dijela ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata uključenih u većinu kupovnih i prodajnih ugovora denominiranih u stranoj valuti. Budući da je tržište izvedenih financijskih instrumenata za termenske ugovore denominirane u EUR:HRK ili USD:HRK valuti za razdoblje iznad šest mjeseci nerazvijeno i tržišne stope nisu lako dostupne, Društvo nije u mogućnosti pouzdano utvrditi fer vrijednost ugrađene opcije. Sukladno tome, dobiti i gubici nastali iz ugrađenih izvedenih financijskih instrumenata priznat će se u računu dobiti i gubitka po priznavanju dobiti ili troška nabave.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

34 Potencijalne obveze

U prosincu 1999. godine Društvo je primilo obavijest o tužbi podnijetoj od strane dijela malih dioničara. Tužba zahtijeva od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke Glavne skupštine dioničara, održane 18. lipnja 1998. godine, proglasi ništavnim. Društvo je podnijelo odgovor na tužbu. Nakon odgovarajućeg savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je mišljenja da nikakve značajne obveze ne mogu proizaći iz navedene tužbe.

Tijekom 2003. godine jedan je mali dioničar podnio tužbu u kojoj traži da se neke odluke Glavne skupštine od 8. svibnja 2003. proglase ništavnima. Društvo je podnijelo odgovor na tužbu. Nakon odgovarajućeg savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je mišljenja da nikakve značajne obveze ne mogu proizaći iz navedene tužbe.

35 Događaji nakon datuma bilance

Na temelju odluke Glavne skupštine iz svibnja 2003. godine, temeljni kapital Društva smanjen je za 133.165 tisuća kuna kao rezultat smanjenja nominalne vrijednosti dionica sa 300 kuna na 200 kuna. Isplata razlike dioničarima započela je u siječnju 2004. godine po isteku zakonskog roka od šest mjeseci kako propisuje Trgovački sud. Sukladno tome, smanjenje temeljnog kapitala priznat će se u računovodstvenim evidencijama Društva u siječnju 2004. godine.

Ericsson Nikola Tesla d.d.

Krapinska 45

p.p. 93

HR-10 002 Zagreb

Hrvatska

tel: +385 1 365 35 35

+385 1 365 45 56

fax +385 1 365 31 56

www.ericsson.hr

e-mail: etk.company@ericsson.com

Tiskano: 4/2004

Naklada: 800 primjeraka

Godišnje izvješće ISSN 1334-1421

HR/LZTBA 105 005 R1

Kompanijske komunikacije

Fotografije: Fotobaza Ericssona Nikole Tesle

Copyright © Ericsson Nikola Tesla